

57709

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

57709

ORMAN MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

**ARTVİN İLİNDE ORMAN KORUMA HALK İLİŞKİLERİNİN
ARAŞTIRILMASI**

Orm. Müh. Bülent SAĞLAM

**DOĞU MARMARA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünce
“Orman Yüksek Mühendisi”
Ünvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir**

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 11.12.1995

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 28.12.1995

Tezin Danışmanı : Doç. Dr. Mahmut EROĞLU

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Mehmet SEREZ

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Cantürk GÜMÜŞ

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Fazlı ARSLAN

Aralık 1995

TRABZON

ÖNSÖZ

“Artvin İlinde Orman Koruma Halk İlişkilerinin Araştırılması” adlı bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Programında Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır.

Araştırma konusunun seçiminde, planlanması ve yürütülmesinde her türlü yardımı gösteren değerli Hocam Sayın Doç.Dr. Mahmut EROĞLU ‘na en içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışma boyunca görüş ve düşünceleriyle bana yol gösteren Sayın Hocam Prof.Dr. Mehmet SEREZ’e teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmamızın hazırlanması için her türlü imkanı sağlayan Sayın Hocam Prof.Dr. Yılmaz ÖZTAN ve Sayın Hocam Prof.Dr. Zafer ASLAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın yapılması sırasında fikir ve eleştirilerinden yararlandığım Sayın Doç.Dr. Cantürk GÜMÜŞ ve Sayın Yrd.Doç.Dr. M. Fehmi TÜRKER'e teşekkür ederim.

Bulguların elde edilmesi aşamasında ve anket çalışmaları sırasında her türlü yardımlarını gördüğüm Artvin Orman İşletme Müdürlüğü, Şavşat Orman İşletme Müdürlüğü ve Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğündeki değerli Bölge Şefi arkadaşlarımı da teşekkür ederim. Bilgilerin derlenmesi ve büro çalışmaları sırasında yardımlarını esirgemeyen Arş.Gör. Habip EROĞLU, Arş.Gör. Aydin TÜFEKÇİOĞLU ve Arş.Gör. Zehra KANTAR'a ve Faruk GÖKDEMİR'e teşekkür ederim.

Aralık, 1995 TRABZON

Bülent SAĞLAM

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖNSÖZ	II
İÇİNDEKİLER	III
TÜRKÇE ÖZET	V
İNGİLİZCE ÖZET	VI
ŞEKİL LİSTESİ	VII
TABLO LİSTESİ	VIII
1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Giriş	1
1.2. Literatür Özeti	4
1.3. Araştırma Alanının Genel Tanıtımı	7
1.3.1. Coğrafi Konum	7
1.3.2. İklim	7
1.3.3. Jeolojik yapı	7
1.3.4. Toprak	9
1.3.5. Bitki Örtüsü	10
1.3.6. Nüfus	15
1.3.7. Tarım ve Hayvancılık	15
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	18
2.1. Materyal	18
2.2. Yöntem	18
3. BULGULAR	21
3.1. Artvin Adliyesindeki Dava Dosyaları	21
3.1.1. Kadastro Mahkemesi Dava Dosyaları	21
3.1.2. Sulh Ceza Mahkemesi Dava Dosyaları	27
3.2. Suç Zabıtları	27
3.2.1. Artvin Orman İşletme Müdürlüğü'ndeki Suç Zabıtları	28
3.2.2. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğü'ndeki Suç Zabıtları	29
3.2.3. Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğü'ndeki Suç Zabıtları	31
3.3. Kadastro Çalışmalarının Orman Koruma-Halk İlişkileri Üzerine Etkileri	34
3.3.1. Genel Kadastronun Orman Koruma-Halk İlişkileri Üzerine Etkileri	34
3.3.2. Orman Kadastrosunun Orman Koruma-Halk İlişkileri Üzerine Etkileri	38
3.4. Anket Yapılan Köylerin Değerlendirilmesi	39
4. İRDELEME	50
4.1. Kadastro Çalışmaları	50
4.1.1. 3402 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Kadastro Çalışmaları	50
4.1.2. 6831 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Kadastro Çalışmaları	51
4.2. Suç Zabıtları	53
4.3. Kadastro Çalışmalarının Orman Koruma-Halk İlişkileri Yönünden İrdelenmesi	54
4.4. Orman Köylerinin Sosyo-Ekonominik Yapısının Orman Suçları Yönünden İrdelenmesi	55

Sayfa
No:

5. SONUÇLAR.....	57
6. ÖNERİLER.....	60
7. KAYNAKLAR.....	64
8. EKLER.....	66
9. ÖZGEÇMİŞ.....	77

ÖZET

Ülkemizde ve dünyada ormanlar, artan nüfusa paralel olarak yıpranmaktadır. Bunun en büyük nedeni de ormanlardan faydalananken onların korunmasına yeterince özen gösterilmemesidir.

Bu araştırmaya, Artvin yöresinde ormanların korunmasında, orman - halk ilişkilerinin düzenlenmesinde göz önüne alınması gereken bazı kriterler tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma bölgesinde orman davaları ve orman suçlarının dağılımı çıkarılmış, kadastro çalışmaları ve suçlar yönünden orman-halk ilişkileri araştırılmıştır.

Çalışmada öncelikle Artvin Orman İşletme Müdürlüğü (Artvin OİM) tarafından açılan davalardan 1988 - 1994 yılları arasında sonuçlanmış olanları incelenmiştir. İncelenen 654 dava dosyasından 589 adedi Kadastro Mahkemesinde açılmışken 65 adedi de Sulh Ceza Mahkemesinde açılmıştır. Kadastro davalarından 347 adedi OGM aleyhine sonuçlanmış ve 77.8 hektarlık saha orman dışına çıkartılmıştır. OGM lehine sonuçlanan 242 dava sonucu 85 hektarlık saha orman olarak tapuya tescil edilmiştir. Ceza davalarından 51 adedi mahkumiyetle sonuçlanırken, 14 adedi de beraatle neticelenmiştir.

Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'nde en fazla suçun işlendiği Şavşat OİM ve ona komşu olan Ardanuç OİM'nde ve Artvin OİM'de 1986 - 1994 yılları arasında düzenlenen suç zabit varakaları incelenmiştir. İnceleme neticesinde, Şavşat OİM'nde 1986 - 1994 yılları arasında 712 adet kesme, 190 adet bulundurma, 360 adet kullanma, 175 adet taşıma, 34 adet mera biçme, 33 adet yerleşme, 7 adet otlatma, 3 adet açma suçlarıyla ilgili olarak toplam 1514 adet zabit tutulmuştur. Ardanuç OİM'nde ise, 379 adet kesme, 97 adet bulundurma, 131 adet kullanma, 29 adet taşıma, 15 adet otlatma, 6 adet açma, 2 adet fidan sökme suçlarıyla ilgili olarak toplam 659 adet zabit tutulmuştur. Artvin OİM'nde ise inceleme döneminde toplam 230 adet zabit tutulmuştur.

Orman kadastrosu ve genel kadastro çalışmalarının orman suçlarının azalmasında belirleyici bir etkisinin olmadığı, ancak genel kadastro çalışmalarının devam ettiği dönemde köylerde daha az suç işlendiği ortaya çıkmıştır. Orman köylülerinin sosyo-ekonomik yapılarındaki farklılıkların orman suçu işlemelerini fazla miktarda etkilemediği, orman suçlarının daha birçok faktörün sonucu olarak ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orman Koruma, Orman Suçu, Halkla İlişkiler

SUMMARY
**AN INVESTIGATION ON FOREST PROTECTION-PUBLIC RELATIONS IN
THE ARTVIN PROVINCE**

In this study, Forest Protection and Public Relations were investigated in Artvin. It was tried to determine what kind of things we must do to protect forest. For this reason we began from the point of forest protection and public relations. The distribution of forest violations were determined in the study area. Factors effecting the distribution of forest violations were investigated.

Firstly, we examined resulted trials brought a suit of law by Artvin Forest Enterprise against violator between 1988 and 1994. The number of examined trials was 654. 589 of them brought a suit of law by Court of Cadastrae. 65 of them brought a suit of law by Court of Peace & Crime. 347 of Cadastrae trials were resulted against General Forestry Directory. At the end of this, 77 hectare area were determined as nonforested area. 247 trials were resulted in favour of General Forestry Directory. At the end of this, 85 hectare area were determined as forest area. 51 of Crime trials were resulted as condemnation, 14 of Crime trials were resulted as acquittal.

We also examined trials brought a suit of law by Şavşat and Ardanuç Forest Enterprise against violator between 1986 and 1994. We determined 712 trials as illegal cuttings, 190 trials as illegal holdings, 360 trials as illegal using, 175 trials as carrying, 34 trials as rangeland cutting, 32 trials as illegal settlement, 7 trials as forest grazing and 3 trials as changing forest to field in the Şavşat Forest Enterprise. Total of these was 1514 trials. We determined 379 trials as illegal cutting, 97 trials as illegal holding, 131 trials as illegal using, 29 trials as carrying, 15 trials as forest grazing, 6 trials as changing forest to field and 2 trials as lifting seedling in the Ardanuç Forest Enterprise. Total of these was 659 trials. Also we determined, total 230 trials in the Artvin Forest Enterprise.

Forest cadastrae and Land cadastrae surveying don't affect mostly to decrease the forest violation. It was exposed, commit forest violence more less than the other times, during Land cadastrae surveying in the villages. The difference between social-economical situations of forest villagers do not cause mostly to commit forest violence. Forest violence affecting by many different factors in the study area.

Key words: Forest Protection, Forest Violation, Public Relations

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No:</u>
Şekil 1. Artvin İlinin Jeolojik Haritası.....	8
Şekil 2. Artvin İlinin Toprak Haritası.....	9
Şekil 3. Orman Bölge Müdürlüklerinin Ormanlık Alan ve Genel Alanlar Bakımından Karşılaştırılması.....	14
Şekil 4. Orman Bölge Müdürlüklerinin Ormanlık Alanlarının Genel Alanlara Oranı.....	14
Şekil 5. Ormanlı Köyünden Genel Bir Görünüm.....	24
Şekil 6. Seyitler Köyünden Genel Bir Görünüm.....	25
Şekil 7. Davaların Sonuçlanma Süreleri.....	26
Şekil 8. Şavşat OİM'de Yıllar İtibarıyle Düzenlenen Suç Zabıtlarının Sayısı.....	31
Şekil 9. Ardanuç OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.	33
Şekil 10. Şavşat ve Ardanuç OİM'de Yıllara Göre Düzenlenen Suç Zabıtlarının Karşılaştırılması.....	33
Şekil 11. Ferhatlı ve Yolüstü Köylerindeki Orman Suçlarının Kadastro Öncesi ve Sonrası Gelişimi.....	36
Şekil 12. Ardanuç Merkez ve Naldöken Köylerindeki Orman Suçlarının Kadastro Öncesi ve Sonrası Gelişimi.....	37
Şekil 13. Şavşat'ta Orman Suçlarının Kadastro Öncesi ve Sonrası Gelişimi.....	39
Şekil 14. Kocabey Köyü Kışlalarından Bir Görünüm.....	41
Şekil 15. Kocabey Köyü Yaylalarından Bir Görünüm.....	41
Şekil 16. Geçitli Köyündeki Evlerin Yapısı.....	43
Şekil 17. Geçitli Köyünden Genel Bir Görünüm.....	44

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No:</u>
Tablo 1. Artvin Orman Bölge Müdürlüğünde Ormanlık Alanların Dağılımı.....	10
Tablo 2. Artvin Orman Bölge Müdürlüğünün Orman İşletme Müdürlükleri İtibarıyla Saha Miktarları.....	11
Tablo 3. Artvin Orman İşletme Müdürlüğü'nün Ormanlık ve Genel Saha Miktarları.....	11
Tablo 4. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğü'nün Ormanlık ve Genel Alan Miktarları.....	12
Tablo 5. Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğü'nün Ormanlık ve Genel Alan Miktarları.....	12
Tablo 6. Türkiye Genelindeki 27 OBM'nın Ormanlık ve Genel Alan Miktarları ile Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarları.....	13
Tablo 7. Artvin İli ve İlçelerinin 1990 Yılı Nüfus Sayımına Göre Nüfusları.....	15
Tablo 8. Araştırma Alanlarının Arazi Durumu.....	15
Tablo 9. Artvin İlinde Yetişirilen Meyveler.....	16
Tablo 10. Artvin Kadastro Mahkemesindeki Davaların Dağılımı.....	21
Tablo 11. Yıllar İtibarıyle Sonuçlanan Davaların Köylere Göre Dağılımı.....	22
Tablo 12. Araştırma Alanlarında Genel Kadastronun Yapıldığı Yerler.....	23
Tablo 13. Davaların Açıldıkları Tarihler İtibarıyle Sonuçlandıkları Yıllar.....	25
Tablo 14. Sulh Ceza Davalarının Genel Durumu.....	27
Tablo 15. Orman Suçlarının Orman İşletme Müdürlüklerine Göre Dağılımı.....	28
Tablo 16. Artvin Orman İşletme Müdürlüğünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Dağılımı.....	28
Tablo 17. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtları.....	29
Tablo 18. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	30
Tablo 19. Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının İşletme Şefliklerine Göre Dağılımı.....	31
Tablo 20. Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	32
Tablo 21. Araştırma Alanlarında Yapılmış Olan Genel Kadastro Çalışmalarına Ait Bilgiler.....	35
Tablo 22. Ferhath, Yolüstü ve Harmanlı Köylerinin İnceleme Dönemindeki Zabit Miktarları.....	35
Tablo 23. Ardanuç Merkez ve Naldöken Köylerinin İnceleme Dönemindeki Zabit Miktarları.....	37
Tablo 24. Şavşat İlçesinde Orman Kadastrosu Yapılan Yerler.....	38
Tablo 25. Şavşat'ta Orman Kadastrosu Yapılan Yerlerdeki Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	38
Tablo 26. Kocabey Köyünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	40
Tablo 27. Meşeli Köyünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.	42
Tablo 28. Geçitli Köyünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı.	44

	<u>Sayfa</u> <u>No:</u>
Tablo 29. Konaklı Köyünde Düzenlenen Suç Zabitlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	45
Tablo 30. Anket Yapılan Köylerin Arazi Durumu.....	46
Tablo 31. Anket Yapılan Köylerin Çayır Üretimleri.....	47
Tablo 32. Anket Yapılan Köylerdeki Büyükbaba Hayvan Durumu.....	48
Tablo 33. Anket Yapılan Köylerde Beslenen Koyun Durumu.....	48
Tablo 34. Anket Yapılan Köylerdeki Hane Nüfuslarının Durumu.....	49

1. GENEL BİLGİLER

1.1. GİRİŞ

Bütün dünyada ve Türkiye'de hızlı bir nüfus artışı yaşanmaktadır. Nüfusdaki bu artış paralel olarak ekonomik ve sosyal ihtiyaçlar da artmaktadır. Artan bu ihtiyaçları karşılamak için toplumlar mevcut kaynaklarını geliştirmek ve yeni kaynaklar bulmak zorundadırlar. Dünya'da yeni kaynakların ortaya çıkarılması uzun araştırmaları gerektirmektedir. Bunu yaparken, bir taraftan da eldeki kaynakların iyileştirilmesine çalışılmalıdır. Özellikle yenilenebilen kaynaklardan olan ormanların iyileştirilmesi ve korunması son zamanlarda ülke gündemlerinin ilk sıralarına doğru çıkmaktadır. Ormanların kıymetleri yok olmaya başladıkları son zamanlarda daha iyi anlaşılmıştır.

Çeşitli medeniyetlere sahne olan Anadolu, orman ve toprağıyla bu medeniyetlerin gelişmesine büyük katkıda bulunmuştur. Fakat zamanımıza kadar geçmiş binlerce yılın ardından yorulan ve yıpranan Anadolu'nun öz kaynakları olan orman ve toprak olmuştur. Yorgunluğu geçmişin derinliklerinden gelen ormanlarımızın korunması, sağlık ve sıhhatine kavuşturulması için günümüz kuşağına ve ormancılarına büyük görevler düşmektedir (1).

Ormanların korunması teknik, hukuki ve sosyo-ekonomik şartlara bağlıdır. Bir yandan ormanları işletirken ormancılık tekniğine uygun hareket etmek gerekikten diğer taraftan hukuki tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bunların yanında asıl önemli olan ormanlara yapılan usulsüz müdahalelerin önüne geçmektir. Bunun yolu da usulsüz müdahaleleri cezalandırmaktan çok, bu suçların işlenmesine engel olmaktan geçer.

Ormanların korunması için orman köylüsü ile olan ilişkilerin iyileştirilmesi gerekmektedir. Zira, orman köylüsünün katılımını sağlamadan, ormanların korunmasından bahsetmek gerçekçi değildir. Yaşamının büyük bir bölümünü ormanla içine geçen vatandaşlarımıza koruma bilinci aşılanmalıdır.

Orman köylülerinin ormanın ve ormancılık çalışmalarının karşısında olan olumsuz tutum ve davranışlarının ortadan kaldırılmasının sağlayacağı yararlar, orman-köylü ilişkilerinin düzeltilmesi bakımından önem taşımaktadır. Orman köylülerinin ormanlardan yapageldiği yasal olmayan yararlanmaların önüne geçebilmek için, bunların nedenlerinin araştırılması öncelikle ele alınması gereken bir konudur. Köylülerin zaman zaman özellikle ağaçlandırma çalışmaları gibi, ülkemizin geleceği için son derece önemli olan ormancılık yatırımlarının bile karşısında olmasının hangi ekonomik, sosyal, kültürel, hukuki, doğal,

psikolojik vb. gibi nedenlere dayandığının araştırılması, alınacak önlemlerin belirlenmesi açısından öneme sahiptir (2).

Ülkemizde 1974 ile 1993 yılları arasında, yılda ortalama 17 404 adet kesme, 7 761 adet açma, 2 243 adet yerleşme, 5 807 adet otlatma, 9 333 adet taşıma olmak üzere toplam 34 148 adet orman suçu işlenmiştir. İşlenen suçlar sonucunda ise yılda 79 582 m³ yapacak, 310 821 kental (155 410.5 m³) yakacak orman ürünü, açma, kesme ve taşıma suçlarına konu olmuş; hektarlarca orman alanı da yerleşme ve tarla açma gibi amaçlarla ormansızlaştırılmıştır (3).

Ormanların azalmasında kuşkusuz orman yangınlarının rolü çok büyüktür. Ülkemizde 1970 ile 1992 yılları arasında, yılda ortalama 1 207 adet orman yanğını meydana gelmiş ve bu yangınlar sonucu yılda ortalama 13 761 hektar orman alanı yanmıştır (4).

Yukarda belirtilen suçlar yalnızca kayıtlara geçmiş olanlardır. Bunların yanında faili meşhul olanlarla, zabit tutulmadığından adliyeye intikal etmeyenleri de hesaba katarsak ülkemizdeki orman suçlarının boyutunun hesaplanandan çok daha fazla olduğu görülecektir.

Nitekim, Orman Genel Müdürlüğü (OGM)'nın yalnızca yakacak odun tüketimiyle ilgili olarak yaptırdığı bir ankete göre ülkemizde tüketilen yakacak odunun % 51'i gizli tüketimden oluşmaktadır. Bu çalışmada ülkemizde yılda 8.7 milyon m³ yakacak odunun yasal olmayan yollardan elde edildiği belirtilmektedir (5). Yukarıda belirtildiği gibi 1974 ile 1993 yılları arasında orman suçlarına konu olan yakacak nitelikli orman ürünü miktarı 155410.5 m³ kadardır. Kayıtlara geçen bu miktar, yukarıda yaptırılan araştırma sonuçlarına göre kaçak olarak elde edilen 8.7 milyon m³ orman ürününün % 1.79'u kadardır. Göründüğü gibi yasadışı yollarla üretilen ve tüketilen orman ürünleri, kayıtlara geçen miktarların çok üzerindedir.

Araştırma alanı olarak Artvin Orman Bölge Müdürlüğü (OBM) seçilmiştir. Artvin OBM, Artvin İli mülki hudutlarını kapsamaktadır.

Bu çalışmada, Artvin Orman İşletme Müdürlüğü (OİM)'nde adliyeye intikal eden davaların hangi suçları kapsadığı araştırılmıştır. Bunun için OİM'nin açmış olduğu davalardan 1988-1994 yılları arasında sonuçlananları incelenmiştir.

Ayrıca, OİM'ne bağlı sekiz Orman İşletme Şefliği (OİŞ)'nin 1986-1994 yılları arasında düzenlemiş oldukları suç zabıtları incelenmiştir. Aynı zamanda Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'nde en fazla suçun işlendiği yer olan Şavşat OİM ve Ardanuç OİM'ne bağlı işletme şefliklerindeki 1986-1994 yılları arasında düzenlenen suç zabıtları da incelenmiştir.

İnceleme neticesinde bu dönemde işlenen suçların cinslerine göre dökümü çıkartılmıştır. Bunlara göre her iki OİM’nde de en fazla ve en az suç zabit düzlenen iki köyde anket çalışması yapılarak , bu köylerin sosyo-ekonomik yapısı araştırılmıştır.

Bu çalışmada amaçlanan, Türkiye’de en az orman suçu işlenen Artvin OBM’ndeki suçların boyutunu ortaya koyarak kayıtlara girmeyen orman suçlarını tespit etmektedir. Ayrıca orman koruma-halk ilişkilerini araştırarak orman suçu işleme nedenlerini ortaya koymaktır. Bununla birlikte orman suçlarının önlenmesi için çözüm önerileri geliştirmektedir.

1.2. LİTERATÜR ÖZETİ

Bugüne kadar, ülkemizdeki orman suçları, nedenleri, sonuçları ve bu suçlara karşı alınabilecek önlemler ile ilgili olarak çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Yapılan araştırmaların büyük çoğunluğunda sorunların genel yapısını ortaya konulmuş, bölgesel özellikler yeterince incelenmemiştir. Dolayısıyla, çözüm önerileri de çoğunlukla genel kapsamlı olmuştur.

Özdönmez tarafından yapılan, ‘Türkiye’de Orman Suçları Nedenleri, Sebepleri ve Önlenmesi Çareleri Üzerine Araştırmalar” (6) adlı doktora çalışmasında, ülkemizin orman suçlarının yoğun olarak işlendiği kuzey ve güney bölgelerindeki yerel gözlem ve incelemeler ile değişik amaçlarla düzenlenen anketlerden yararlanılmıştır. Bu çalışmada orman suçlarını meydana getiren sebepler yedi gurup altında incelenmiştir. Bunlar; ekonomik, sosyal, kültürel, hukuki, teknik, idari ve psikolojik sebeplerdir.

Çanakçıoğlu ‘Orman Koruması’ adlı eserinde (7); orman suçlarının sebeplerini, arazi sınıflandırmasının yapılmamış olması, mülkiyet sorununun hala çözümlenmemiş olması, tarımda modern tekniklerin uygulanmaması, halkın sahip olduğu görenek ve alışkanlıklar, köylünün fakirliği, okuma yazma oranının düşük oluşu, halkın ormanın değerini anlayacak kültür düzeyine ulaşamamış olması, halk-orman ilişkilerinin bozuk olması, ahr hayvancılığının yapılmaması, nüfus artışına paralel iş alanı sağlanamaması, odun arz talebinin talebinin dengesiz ve fiyatlarının yüksek olması, kolay yoldan ve fazla kazanç elde etme istek ve olanağı bulunması, ormanların bakımsız olması ve iyi kontrol edilememesi, cezaların hafif ve az olması gibi nedenlere dayandırmaktadır.

Gümüş tarafından yapılan, ‘Amasya Orman Bölge Müdürlüğü’nde Orman Suçlarının Nedenleri” adlı doktora çalışmasında (8); ülkemizde en fazla orman suçunun işlendiği Amasya OBM’nde, 1990 yılında işlenen orman suçu sayısına göre belirlenen 60 köyde anket çalışması yapılmıştır. Elde edilen veriler korelasyon analizi ile faktör analizi ve diskriminant analizi gibi çok boyutlu analizlerle değerlendirilmiştir.

Yapılan korelasyon analizi sonucunda, 24 adet değişkenin orman suçları ile önemli korelasyon gösterdiği saptanmış olup; araştırmanın bundan sonraki bölümlerinde yapılan faktör analizi ve diskriminant analizlerinde bu 24 değişken esas alınmıştır.

Faktör analizi sonucunda, orman suçlarına neden olan değişkenlerin dört adet ortak faktörle açıklanabileceği belirtilmiştir. Bu faktörler; yükselti ve tüpgaz tüketimi, ticari gelir, koruma önlemleri, nüfus artışı olarak açıklanmıştır.

Yapılan discriminant analizi sonuçlarına göre de; orman suçlarına göre grplara ayrılan köylerin anılan değişkenlerle % 96.7 tutarlılıkla iki, % 88.3 tutarlılıkla da üç gruba ayrılabilen ve buna göre de seçilen değişkenlerin gruplandırmada başarılı olduğu ortaya konulmuştur.

Türker, doktora çalışması olarak hazırladığı ‘Maçka Devlet Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlarından Odun Hammaddesinin Yakacak Odun Amacıyla Tüketilmesinin Sosyo-Ekonominik Analizi’ adlı araştırma (9) sonucunda; köylüye verilen yakacak odun miktarının 70 köyde 1990 yılında tüketilen yakacak odun miktarının % 7'sine, orman işletmesinin yapacak ve yakacak odun üretim miktarı gizli yakacak odun tüketiminin % 11'ine ve orman işletmesi gelirinin, gizli yakacak odun tüketimiyle oluşan ekonomik kaybın ancak % 60'ına ulaştığı bulunmuştur.

Köylerin yakacak odun tüketim miktarlarıyla gizli yakacak odun tüketim miktarları arasında istatistiksel anlamda fark bulunmazken, 31., 32. Madde ve Belediye köylerindeki yakacak odun tüketim miktarları arasında fark bulunmaktadır.

Köylerde yakacak odun tüketimleriyle; rakım, ilçeye uzaklık, korumasız ev oranı ve hayvan sayısı arasında pozitif yönde; tüpgaz tüketimi, korumalı ev, ormana uzaklık ve kişi başına düşen orman alanı arasında ise negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler belirlenmiştir.

Ormanların korunması için öncelikle ormanın sahibinin bilinmesi gerekmektedir. Kime ait olduğu bilinmeyen bir araziden sağlıklı bir şekilde faydalananmak söz konusu olamaz. Ülkemizde ormanların sahibinin belirlenmesi ve sınırlarının tespit edilebilmesi için Orman Kadastrosu Komisyonları çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar yürütülürken bir yandan da orman kadastrosu ile ilgili araştırmalar yapılmaktadır.

Köse ve Mısır tarafından yapılan bir çalışmada, Orman Kadastrosu haritalarında orman rejimi dışına çıkarılmış alanlarda, genel kadastro çalışmaları yapılrken takeometrik ölçüm sonucu 1/1 000 ölçekli paftalar üretildiği vurgulanarak, her iki kadastro haritalarında saptanın poligon büyülükleri yasal olarak aynı olması gerekirken büyük farklılıklar ortaya çıktı, uygulamada sorunlar yaşadığı belirtilmektedir (10). Bu sorunu çözmek amacıyla, Coğrafi Bilgi Sistemlerinden yararlanılarak orman kadastro haritalarındaki poligonlar sayısallaştırılarak, oluşturulan veri tabanı ile parsel ve poligon alan büyülükleri saptanmakta olduğu belirtilmektedir.

Tokmanoğlu, kadastronun bir çalışmayla çözümlenebilen bir sorun olmadığını belirterek devamlı ilgilenmeyi gerektirdiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, kadastro kuruluşunun çok kuvvetli olması ve ülkenin ihtiyaç duyulan her köşesine yetişebilmesi gerektiğini söylemektedir (11).

Tokmanoğlu, kadastro işlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi için, kadastroya gerekli önemin verilmesi ve kaliteli elemanların bu işlerde görevlendirilmesi, ayrıca; Orman Kadastro Genel Müdürlüğü'nün kurulmasının zorunlu olduğunu belirtmektedir (12).

Eryılmaz ve Gümüş tarafından yapılan bir araştırmada; orman kadastrosunun orman halk ilişkileri üzerine etkisi araştırılmış ve kısa dönemde suçların artmasına neden olduğunu fakat uzun dönemde orman suçlarını azaltıcı yönde etkisinden sözetmektedirler (13).

1.3. Araştırma Alanının Genel Tanıtımı

1.3.1. Coğrafi Konum

Ülkemizin kuzeydoğu ucunda, Karadeniz Bölgesinin doğu bölümünde yer alan Artvin, $40^{\circ} 35'$ - $41^{\circ} 32'$ kuzey paralel daireleri ile $41^{\circ} 07'$ - $42^{\circ} 26'$ doğu meridyen daireleri arasındadır. Alanı 7436 km^2 'dir.

Artvin'in kuzey doğusunda Kars, güneydoğu ve güneyinde Erzurum, batısında Rize, kuzeyinde Karadeniz, kuzeydoğusunda Gürcistan bulunur.

1.3.2. İklim

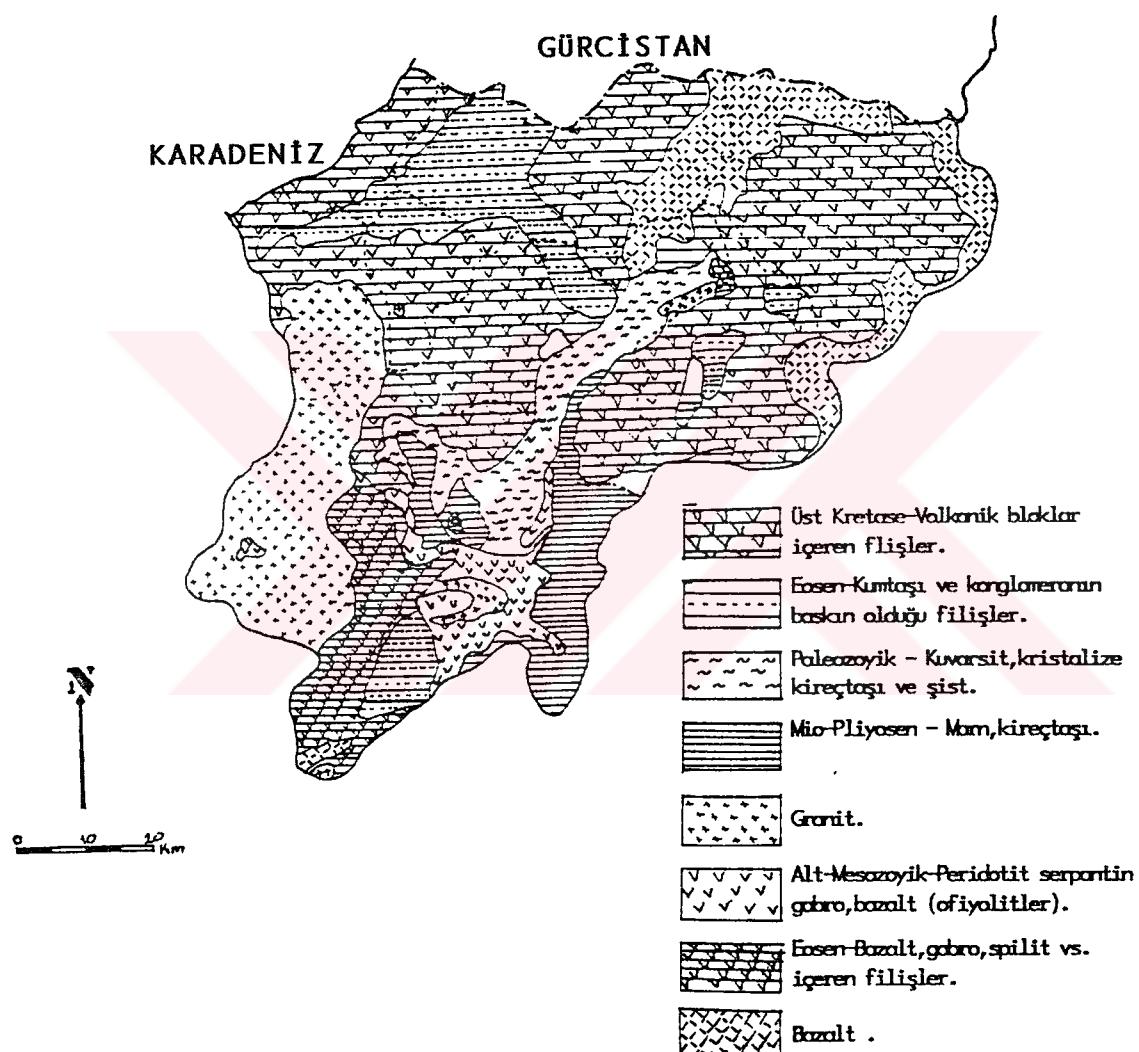
İlin matematik konumu, özel konumu, coğrafi şartları ile yüzey şekilleri iklim özelliklerini belirlemiştir. Kıyıyı takip eden sıradaglar Karadeniz'in ılıtıcı etkisinin iç kısımlara kadar göstermesini engellemektedir. İç kısımların yüksek dağlarla çevrili bulunduğu ve genel olarak bu bölgenin yüksekliği dolayısıyla iklimi, karasal iklim ile Karadeniz iklimi arasında yer alan muhtelif bir iklim tipidir. Çoruh Vadisinin Artvin il merkezi ve çevresinde Akdeniz iklim özelliğini gösteren belirtiler vardır. İç kısımlarda iklim biraz daha şiddetli geçer, kışlar uzun ve karlı, yağışlar daha azdır (12).

1.3.3. Jeolojik Yapı

Paleozoik zaman'da Türkiye bütünüyle Tetis denizinin yer aldığı alanda bulunuyordu. Bu zamanın sonlarına doğru yer yüzünde Hersilya ve Kaledonya sıradagları Orejenik ve Epirogenik hareketleri sonucu oluşurken Anadolu takım halinde yükselmeye başlamış ve böylece bu yapı Anadolumuzun dolayısıyla Artvin ilinin temel yapısını oluşturmuştur. İlin asıl jeolojik yapısı genellikle ikinci zaman olan MEZOZOİK zamanın tebeşir devri ile üçüncü zaman olan Neozoik zamanın Eosen ve Pliosen devirlerine aittir. Dördüncü zaman olan Antropozoik zamana ait oluşumlara da rastlanmaktadır (14).

Jeolojik yapı itibarıyle Artvin Üst Kretase-volkanik bloklar içeren filişler, Eosen-kum taşı ve konglomeranın baskın olduğu filişler, Paleozoik-kuvarsit, kristalize kireçtaşı ve şist,

Mio-Pliosen marn ve kireçtaşı, granit, Alt-Mesozoik-peridotit serpantin, gabro, bazalt, Eosen-Bazalt, gabro, spilit v.s. içeren filişler ve bazaltdan oluşmaktadır (Şekil 1).

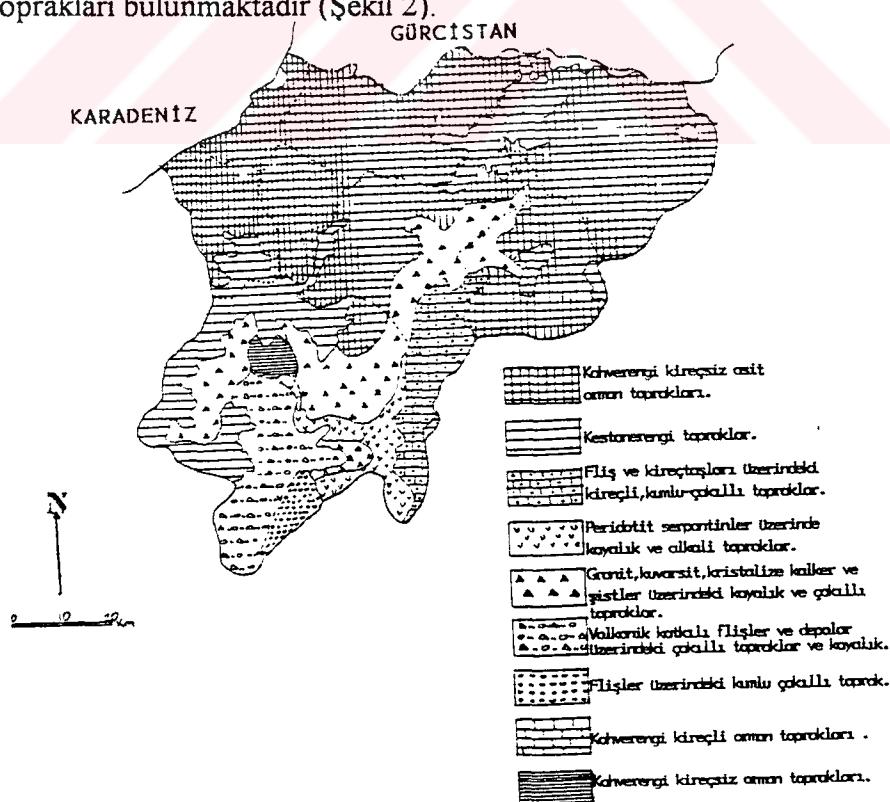

Şekil 1. Artvin İlinin Jeolojik Haritası (14)

1.3.4. Toprak

Toprak yapısının temelini volkanik kayaçlar meydana getirmektedir. Artvin ilinin kıyı ile Kuzey bölümünün büyük bir kısmını kırmızı ve kahverengi orman toprakları kaplamıştır. Çoruh vadisinin uzandığı yerlerde kahverengi orman toprağı yanında yüksek kısımlarda orman topraklarına da rastlanır. Bunların derinliği az olup killi toprak türündendir. Dağların uzandığı yerlerde ise volkanik taşların çözülmesiyle meydana gelmiş derinliği az verimi düşük topraklar yer alır. Bu topraklar vadiler boyunca eğimin en az % 40 civarında olmasının tabii sonucu olarak topraklar vadi tabanına doğru akmiş ve zamanla toprak örtüsü tamamen ortadan kalkmıştır. böylece toprağın altında bulunan sert ve yalçın kayalar ortaya çıkmıştır.

İl genelinde; kahverengi kireçsiz asit orman toprağı, kestane rengi topraklar, filiş ve kireçtaşları üzerindeki kireçli- kumlu-çakılı topraklar, peridotit serpentinler üzerinde kayalık ve alkali topraklar, granit-kuvarsit-kristalize kalker ve şistler üzerindeki kayalık ve çakılı topraklar, volkanik katkılı filişler ve depolar üzerindeki çakılı topraklar ve kayalık, filişler üzerindeki kumlu çakılı topraklar, kahverengi kireçli orman toprakları ve kahverengi kireçsiz orman toprakları bulunmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2. Artvin İlinin Toprak Haritası (14)

1.3.5. Bitki Örtüsü

Çoruh Vadisi boyunca taban kesiminden başlayıp kuzey bakılarda 800 m. ve güney bakılarda 1000 m. yüksekliğe kadar kurakçıl karakterde olan çalı toplulukları bulunmaktadır. 200 ile 600 m. yükseltiler arasında Karaçalı, Kokar Ardiç, Sandal, Derici Sumağı, gibi çalı türleri bulunmaktadır. Sapsız Meşe 600 - 900 m. yükseltiler arasında alana hakim duruma geçmektedir. Bu yükseltiler arasında kuzey bakıda Ladinin, güney bakılarda ise Sarıçamın münferit olarak karışma girdikleri görülmektedir. Saf ladin meşcereleri ise 900 - 1700 m.'ler arasında gölgeli bakılarda görülmektedir. Güneşli bakılarda ise ladin hakimiyetini kaybetmekte, buralarda Sarıçam, Kayın ve Göknarın saf ve karışık meşcereleri ortaya çıkmaktadır. Sakallı Kızılağaç dere kenarlarında 1900 m.'lere kadar toplu olarak bulunmaktadır. Ladin meşcereleri altlarında Mor Çiçekli Orman Gülleri ve Sarı Çiçekli Orman Gülleri bulunmaktadır. 1700 - 2000 m. kuşağında ise yer yer Sarkık Dallı Huşun hakim olduğu topluluklar bulunmaktadır (15).

Tablo 1. Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'nde Orman Alanlarının Dağılımı

	Normal (Ha)	Bozuk (Ha)	Çok Boz. (Ha)	Top. (Ha)	Açık. Al. (Ha)	G. Alan (Ha)	%
Koru	131321.5	53583.0	91983.0	276887.5	----	----	70.91
Baltalık	6735.0	259.0	106589.5	113583.5	----	----	29.09
G.Orm.	138056.5	53842.0	198572.5	390471.0	322442.0	712913.0	100.0

NOT: Bu tablodaki değerler Artvin OBM'den alınmıştır.

Artvin OBM'nün açık alan ve ormanlık alan olarak toplam alanı 712913.0 ha'dır. Bunun 390471.0 ha'sı ormanlık alan olup, geriye kalan 322442.0 ha'lık kısmı açık alanlardan oluşmaktadır (15). Ormanlık alanın genel alana oranı ise % 54.77'dir. Ormanlık alanların % 35.36'sı normal, % 13.79'u bozuk, % 50.85'i çok bozuk ormanlardan oluşmaktadır (Tablo 1).

Artvin OBM'nün ormanlık alan ve açıklık alanlarının OİM'lerine göre dağılımına bakıldığından; Yusufeli OİM, 104968.5 ha ormanlık alanla en büyük işletme durumundadır. Yusufeli OİM aynı zamanda açıklık alan olarak da en fazla sahaya (119803.5 ha) sahiptir. Ormanlık alanların açıklık alanlara oranı dikkate alındığında; Artvin OİM 2.85 ile ilk sırada

yer almaktadır. Ardanuç OİM’nde ormanlık alanlar ile açıklik alanlar birbirine eşit durumdadır. Ormanlık alanların açıklik alanlara oranı dikkate alındığında Şavşat OİM 0.79 ile en az ormanlık alana sahip durumdadır (Tablo 2).

Tablo 2. Artvin OBM’nün Orman İşletme Müdürlüğü İtibarıyle Saha Miktarları

OİM’LERİ	Kuru	Babalık	Top.Orm.	Açıklık	Gen.Top.	Ormanlık (%)
ARTVIN	50380.0	29935.0	80315.0	28770.0	108815.0	74
ARDANUÇ	21299.0	16990.5	38289.5	38258.0	76547.5	50
ATILAKÖY	26874.5	6875.5	27562.0	11461.0	49031.0	56
BORÇKA	51343.5	3495.0	54838.5	24861.0	79699.5	69
MURGUL	24636.5	4330.0	25069.5	14722.0	39391.5	63
ŞAVŞAT	46403.0	13025.0	59428.0	74908.5	134336.5	44
TİSCHELİ	55951.0	49017.5	104968.5	19803.5	224772.0	47
OBM TOPL.	276887.5	113583.5	390471.0	322442.0	712913.0	55

Artvin OİM’nde ormanlık saha olarak ilk sırada 17729.5 ha ile Madenler OİŞ gelmektedir. İkinci sırada gelen Ortaköy OİŞ’nin ormanlık saha miktarı 15998.5 ha’dır. Ortaköy OİŞ, açık alanlar bakımından OİM içinde en fazla sahaya (7857.5 ha) sahiptir. İkinci olarak Madenler OİŞ (6393 ha) gelmektedir. Atila OİŞ, 3180.0 ha ile en az ormanlık alana sahip şeflik durumundadır. İkinci sırada Artvin OİŞ (4249 ha) gelmektedir. Artvin OİŞ açık alanlar bakımından 945.5 ha’la son sırada yer almaktadır (Tablo 3).

Tablo 3. Artvin OİM’ünün Ormanlık ve Genel Saha Miktarları

İşletme Seffigisi	Top.Orm.(ha)	Açık Alan (ha)	Gen. Alan (ha)	Or. AL Gen. AL (%)
Artvin	4249.0	945.5	5194.5	82
Atila	3180.0	3730.0	6910.0	46
Sarıçınka	10624.0	2878.0	13502.0	79
Madenler	17729.5	6393.0	24122.5	73
Ortaköy	15998.5	7857.5	23856.0	67
Tazılıca	10334.5	1314.5	11649.0	89
Tıfılncıler	7543.0	1349.5	8892.5	85
Zeytinlik	10656.5	3751.0	14407.5	74
Toplam	80315.0	28219.0	108534	74

Şavşat OİM’ünün ormanlık alan bakımından en büyük işletmesi 17163 ha ile Tepebaşı OİŞ’dir. En fazla açıklik alana sahip işletmesi ise, 20091.5 ha ile Şavşat OİŞ’dir. Tepebaşı OİŞ’nde ormanlık alanın genel alana oranı % 63.36 iken, Şavşat OİŞ’nde bu oran % 40.41

olmaktadır. Genel saha itibariyle en küçük işletme durumundaki Yayla OİŞ’nde, 3429 ha ormanlık alana karşılık 9310.5 ha açıklık alan bulunmaktadır, ormanlık alanın genel alana oranı ise % 26.92 olmaktadır (Tablo 4).

Tablo 4. Şavşat OİM’ünün Ormanlık ve Genel Alan Miktarları

<i>İşletme Şefliği</i>	<i>Top.Orm.AL (ha)</i>	<i>Açık AL (ha)</i>	<i>Gen.Alan (ha)</i>	<i>Or.AL/Gen.AL (%)</i>
Akkadıma	9641.0	10314.5	19975.5	48
Savsat	13622.0	20691.5	33713.5	40
Meydanlık	8897.5	12417.5	21315.0	42
Tepedüzü	17163.0	9927.0	27090.0	63
Yayla	3429.0	9310.5	12739.5	27
Toplam	59428.0	49688.5	134336.5	44

Ardanuç OİM’nde ormanlık saha itibariyle en fazla alana sahip olan 16390.5 ha ile Ardanuç OİŞ’dir. Ovacık OİŞ 8437.5 ha ile ikinci sırada gelmektedir. Karanlıkmeşe ise en fazla ormansız alana sahip (13212.5 ha) işletme şefliği durumundadır. Genel alan itibariyle Karanlıkmeşe, Ardanuç OİM’ünün ikinci büyük işletmesi durumundadır. Ormanlık alanın genel alana oranı dikkate alınacak olursa; Ardanuç OİŞ ve Ovacık OİŞ 0.62 ile ilk sırada yer alırken, onları 0.38 ile Tepedüzü OİŞ izlemektedir. Karanlıkmeşe’de bu oran 0.36 olurken, Ardanuç OİM geneli için 0.50 olmaktadır (Tablo 5).

Tablo 5. Ardanuç OİM’nde Ormanlık ve Genel Alan Miktarları

<i>İşletme Şefliği</i>	<i>Top.Orm.AL(ha)</i>	<i>Açık AL(ha)</i>	<i>Gen.AL(ha)</i>	<i>Or.AL/Gen.AL</i>
Ardanuç	16390.5	9914.0	26304.5	0.62
Ovacık	8437.5	5188.0	13625.5	0.62
Karanlıkmeşe	7275.5	13212.5	20488.0	0.36
Tepedüzü	6186.0	9943.5	16129.5	0.38
Toplam	38289.5	38258	76547.5	0.50

Artvin OBM ile Türkiye genelindeki diğer OBM’lerinin ormanlık alan ve genel alan miktarları ile kişi başına düşen ormanlık alan miktarları incelendiğinde Artvin OBM, kişi başına düşen ormanlık alan miktarı (1.75 ha) ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 6).

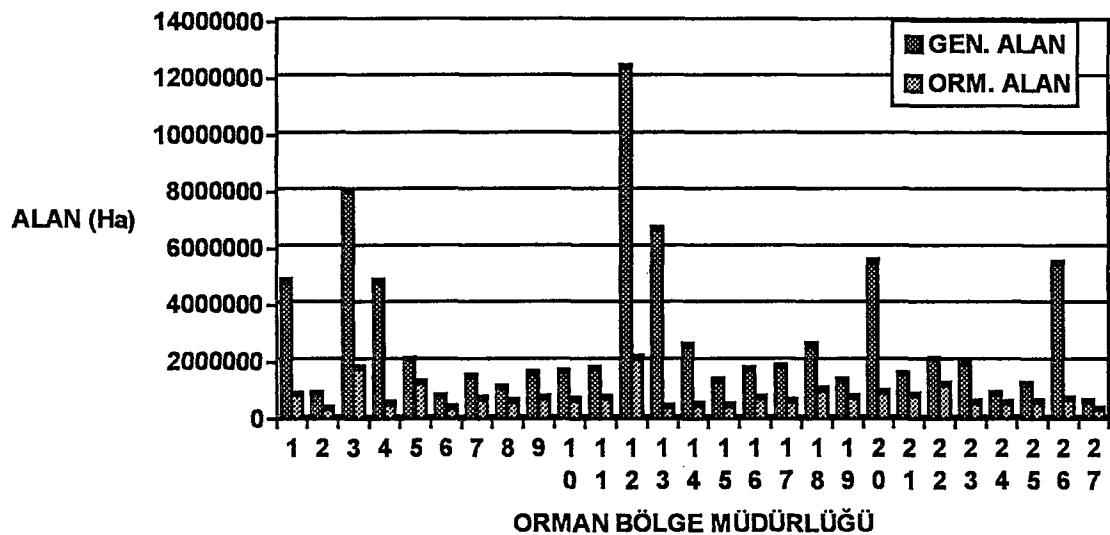
Tablo 6. Türkiye Genelindeki 27 OBM'nün Ormanlık Alan ve Genel Alan Miktarları ile Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarları

Sıra No:	Orman Bölge Müdürlüğü	Ormanlık Alan(Ha)	Açıklık Alan (Ha)	Genel Alan (Ha)	Toplam Nüfus	KB.Düşn Ormanlık Alan (Ha)	Orm.Alan/ Genel Alan (%)
01	Adana	822452	3979797	4802249	3472998	0.24	17.13
02	Adapazarı	333745	506155	839900	1601242	0.21	39.74
03	Amasya	1741476	6253924	7995400	4256496	0.41	21.78
04	Ankara	504784	4277806	4782590	4144448	0.12	10.55
05	Antalya	1232998	805300	2038298	1146465	1.08	60.49
06	Artvin	371397	372203	743600	212226	1.75	49.95
07	Balıkesir	670037	775563	1445600	978883	0.68	46.35
08	Bolu	582397	475103	1057500	537278	1.08	55.07
09	Bursa	701074	878714	1579788	1776782	0.39	44.38
10	Çanakkale	635035	974800	1609835	822729	0.77	39.45
11	Denizli	704191	1022109	1726300	1036001	0.68	40.79
12	Elazığ	2107596	10259704	12367300	5603665	0.38	17.04
13	Erzurum	381892	6263408	6645300	2262260	0.17	5.75
14	Eskişehir	456652	2082121	2538773	1386265	0.33	17.99
15	Giresun	442599	868101	1310700	1357570	0.33	33.77
16	Isparta	710339	985816	1696155	690462	1.03	41.88
17	İstanbul	591786	1192291	1784077	8225019	0.07	33.17
18	İzmir	997464	1552536	2550000	3851920	0.26	39.12
19	Kastamonu	731484	580779	1312263	432143	1.69	55.74
20	K.Maraş	907383	4588517	5495900	4785006	0.19	16.51
21	Mersin	785506	751485	1536991	1271705	0.62	51.11
22	Muğla	1168974	868426	2037400	1390376	0.84	57.38
23	Trabzon	535782	1346018	1881800	1443956	0.37	28.47
24	Zonguldak	530713	296348	827061	1079713	0.49	64.17
25	Kütahya	567079	603680	1170759	595821	0.95	48.44
26	Konya	648875	4779126	5428001	2304353	0.28	11.95
27	Sinop	312131	253167	565298	269877	1.16	55.22
	Toplam	20199296	57745904	77945200	56473035	0.36	25.91

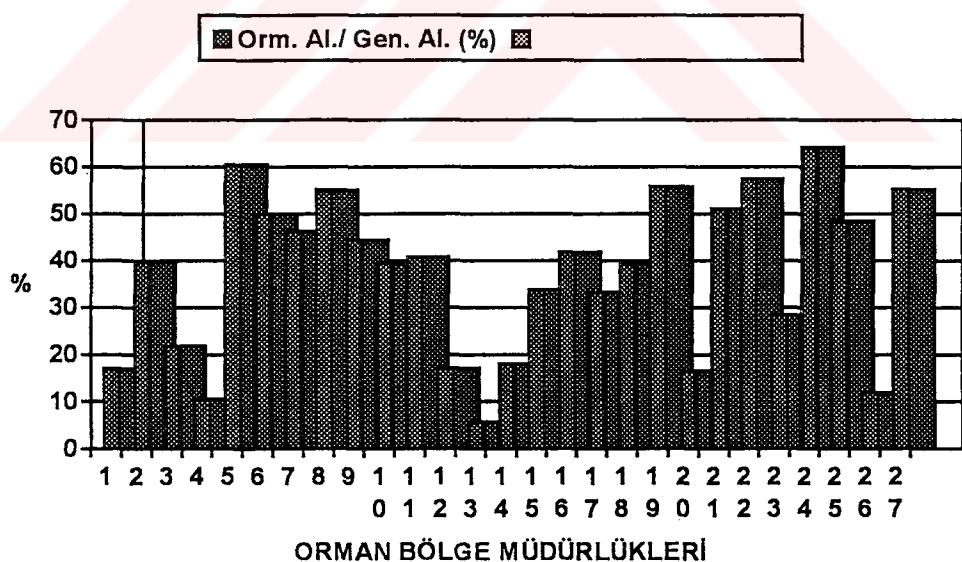
* : 1994 Yılı Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığı İş Programı (16)

** : 1990 Yılı Genel Nüfus Sayımı Sonuçları (17)

Şekil 3'de görüldüğü gibi; Türkiye genelindeki 27 OBM'nün ormanlık alanlar ve genel alanlarının karşılaştırılması yapıldığında Amasya, Elazığ ve Erzurum OBM'leri genel saha itibarıyle en büyük alana sahip durumdadırlar. Özellikle Elazığ ve Erzurum OBM'leri doğu ve güneydoğu illerini kapsadıklarından ormanlık alanlar bakımından oldukça az sahalara sahiptirler. Erzurum OBM ormanlık alanların genel alanlara oranı dikkate alındığında en son sırada (% 5.75) yer almaktadır (Şekil 4). Zonguldak OBM ormanlık alanların genel alana oranı bakımından ilk sırada (% 64.17) yer almaktadır.

Şekil 3. Orman Bölge Müdürlüğülerinin Ormanlık Alan ve Genel Alanlar Bakımından Karşılaştırılması

Şekil 4. Orman Bölge Müdürlüğülerinin Ormanlık Alanlarının Genel Alanlara Oranı

1.3.6. Nüfus

Ekim 1990'da yapılan son nüfus sayımı sonuçlarına göre Artvin'in nüfusu, ilçe merkezleri toplamı 65891, köyler toplamı 146335 olmak üzere toplam olarak 212226 olmaktadır (Tablo 7). Buna göre nüfusun % 69'u köylerde yaşamaktadır.

Tablo 7. Artvin İli ve İlçelerinin 1990 Yılı Nüfus Sayımına Göre Nüfusları

İlçe Merkezi	Toplam Nüfus	İlçe Merkezi	Köyler	Nüfus Artış Oranı (%)	Köy Nüf./ Top. Nüf. %
Artvin Merkez	32990	20238	12752	3.4	39
Ardanuç	17719	5047	12672	-22.9	72
Arhavi	18315	10058	8257	-7.5	45
Borçka	30248	6095	24153	-12.6	80
Hopa	30847	11360	19487	-3.9	63
Murgul	11827	4281	7546	-22.3	64
Şavşat	33229	4863	28366	-29.0	85
Yusufeli	37053	3949	33104	-13.7	89
TOPLAM	212226	65891	146335	-13.4	69

1.3.7. Tarım ve Hayvancılık

Tarımsal çalışmaların yapıldığı alanların genellikle çok eğimli olması arazinin kullanım kabiliyetini azaltmaktadır. Alçak mıntıkalarda eğim nispeten az olmakla beraber, yüksek yerlerde eğim artmaktadır. Dolayısıyla tarıma elverişli alanlar yüksek mıntıkalarda oldukça az bulunmaktadır. Eğimin fazla olduğu yerlerde vatandaşlar zaman zaman teraslar yaparak toprağı korumaya çalışmaktadır.

Tablo 8. Araştırma Alanlarının Arazi Durumu

DEKAR

İlçesi	Cayırlı	Mera	Hubu.	Y. bit	Bahçe	Bağ	Fındık	Zeytin	Orman
Merk	8772	110170	6690	1350	8426	3070	315	2120	803150
Ard.	89994	268011	70000	3750	11534	990	16	83	382895
Şvs.	108265	320807	14500	5840	12080	230	-	-	594280
Top.	207031	698998	91190	10940	32040	4290	331	2203	1780325

İlin iklim ve toprak yapısının çok çeşitli olması sonucu ülkemizde yetişen bağ ve bahçe ürünlerinin hemen hemen hepsi yetiştirilmektedir. Elma, armut, üzüm, mandalina, ceviz, fındık, kestane gibi meyveler ticari önemi olanlardır (Tablo 8).

Tablo 8. Artvin İlinde Yetiştirilen Meyveler (19)

Meyveler		Merkez	Ardanuç	Şavşat	Artvin Toplamı
Armut	Ağaç Sayısı	16440	7430	42200	105370
	Üretim (Ton)	499	466	928	3578
Ayva	Ağaç Sayısı	7900	5500	13600	38745
	Üretim (Ton)	198	220	136	916
Elma	Ağaç Sayısı	24500	18400	80200	228300
	Üretim (Ton)	680	920	1764	7909
Dut	Ağaç Sayısı	12500	6700	13500	56680
	Üretim (Ton)	425	335	810	2621
T.Hurması	Ağaç Sayısı	4750	750	--	8675
	Üretim (Ton)	110	19	--	208
İncir	Ağaç Sayısı	9100	1300	5500	28330
	Üretim (Ton)	155	39	82	547
Nar	Ağaç Sayısı	3470	3500	--	9970
	Üretim (Ton)	41	70	--	171
Erik	Ağaç Sayısı	12395	6000	23000	5000
	Üretim (Ton)	310	240	460	185
Kiraz	Ağaç Sayısı	17300	6000	69500	114320
	Üretim (Ton)	480	270	1807	3453
Kızılıcık	Ağaç Sayısı	4330	5500	10000	30530
	Üretim (Ton)	95	82	170	507
Kavayı	Ağaç Sayısı	3350	2500	--	14300
	Üretim (Ton)	75	75	--	405
Vişne	Ağaç Sayısı	3050	2500	8200	19810
	Üretim (Ton)	60	50	82	395
Şeftali	Ağaç Sayısı	10550	20500	10800	65410
	Üretim (Ton)	316	512	100	1665.5
Zerdali	Ağaç Sayısı	1525	1000	--	2878
	Üretim (Ton)	31	20	--	61
Ceviz	Ağaç Sayısı	18630	14000	42350	103580
	Üretim (Ton)	429	770	1694	3755
Fındık	Alan (Dekar)	3155	16	--	37664
	Üretim (Ton)	38	4	--	3563
Kestane	Ağaç Sayısı	5680	--	--	13560
	Üretim (Ton)	64	--	--	198
Zeytin	Ağaç Sayısı	78800	2365	--	158665
	Üretim (Ton)	788	35.5	--	1211
Üzüm	Alan (Dekar)	3070	990	350	7235
	Üretim (Ton)	2140	890	76	3971
Mandalina	Ağaç Sayısı	470	--	--	47370
	Üretim (Ton)	214	--	--	747.4

Artvin il nüfusunun % 69'luk bir kısmı köylerde yaşamaktadır. Genel olarak hayvancılık ilin iç kısımlarında ön plana çıkar. Köy çevrelerinde meralar azdır. Mevcut olanların da standartı düşüktür. Kış mevsiminin de uzun oluşu, yerin uzun süre karla örtülü kalmasına bir de insan göçü eklenince hayvancılık istenilen seviyeye çıkarılamamıştır.

Hayvan ıslahı konusunda çeşitli ön çalışmalar yapılmaktadır. Şavşat başta olmak üzere Ardanuç'ta hayvancılık yoğunlaşmıştır. Bu iki ilçede gelir kaynağının % 50'sini hayvansal ürünler oluşturur.

Artvin Merkezde 12174 adet inek, 6111 adet koyun, 3515 adet keçi ve 16939 adet kanatlı hayvan bulunmaktadır. Şavşat ilçesinde ise, 27728 adet inek, 37797 adet koyun, 67 adet keçi, 21407 adet kanatlı hayvan bulunmaktadır. Ardanuç ilçesinde ise, 14256 adet inek, 42772 adet koyun, 2374 adet keçi, 12600 adet kanatlı hayvan bulunmaktadır (18).

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Materyal

Araştırmada kadastro davaları, suh h ceza davaları, orman kadastrosu, genel kadastro, suç zabıtları v.b. kaynaklardan elde edilen veriler kullanılmıştır.

Kadastro davalarından inceleme dönemi olan 1988-1994 yılları arasında sonuçlanan orman davaları incelenerek, dosyalardan dava tarihi, davalı ve davacılar, davanın konusu, dava konusu parselin yeri, karar tarihi ve karar, yargıtay ilamı ve kesinleştiği tarih bilgileri çıkartılmıştır.

Aynı şekilde suh ceza davalarından da davalı ve davacılar, dava tarihi, davanın konusu, suçun nevi, tarihi ve yeri, karar tarihi ve kesinleşme tarihi çıkartılmıştır.

Orman kadastrosu ve genel kadastro çalışmalarıyla ilgili olarak çalışmanın yapıldığı yer, başlangıç ve bitiş tarihleri, çalışma yapılan alanın büyüklüğü ile orman sayılan ve sayılmayan yerler çıkartılmıştır.

Suç zabıtlarından derlenen bilgiler özetle, zabıt tarihi, suçun işlendiği yer, suçun cinsi, miktarı, faili ve emvalin durumu olarak sıralanabilir.

2.2. Yöntem

Araştırma bölgesi olarak Türkiye'de en az orman suçunun işlendiği Artvin OBM'ının seçilmesindeki amaç; bu bölgede işlenen orman suçlarının araştırılarak kayıtların gerçek suçları ne oranda yansığının ortaya konulmasıdır. Bunun için öncelikle çalışma alanında en fazla orman suçunun işlendiği Şavşat OİM ele alınarak incelenmiştir. Buna ilave olarak Şavşat'a komşu olan Ardanuç OİM ele alınarak incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Artvin OİM de idari merkez olduğu için inceleme kapsamına alınmış ve burada işlenen orman suçları ortaya konulmuştur. Araştırma alanında kadastro mahkemelerinde açılan davaların çoğunluğunu 3402 sayılı kadastro kanununa göre yapılan tapu tespitlerine itirazlar oluşturmaktadır. Bu yüzden 3402 sayılı kanuna göre sınırlandırmaların en fazla yapıldığı Artvin OİM'ndeki dava dosyaları incelenmiştir.

Araştırmada veri olarak kullanılan dava dosyalarıyla ilgili bilgiler öncelikle Artvin OİM dava takip servisindeki arşivlerden elde edilmeye çalışılmıştır. Buradaki istatistik

cetvelleri incelenerek, yıllara göre sonuçlanan dava sayılarının tespiti yapılmıştır. Mevcut dosyalar burada incelenerek bilgiler toplanmıştır. Dava servisinde bulunamayan kadastro dosyaları ise Kadastro Mahkemesi dava takip defterinden ait oldukları köy, parsel numaraları ve mahkeme esas numaraları çıkarılarak Tapu Sicil Müdürlüğü'nde incelenmiştir. Aynı şekilde ceza dosyaları da, Suhûl Ceza Mahkemesindeki karar kartonlarından tespit edilmek suretiyle adliye arşivinden çıkartılmıştır. Suç zabitleri işletme arşivlerinden çıkarılarak incelenmiştir. Bu arada eski zabıtaların bulunması büyük zaman almıştır.

Orman halk ilişkileri açısından orman köylüsünün sosyo ekonomik yapısının ortaya konulması gerekmektedir. Bunun en sağlıklı yolu köylülerle karşılıklı görüşmek ve düşüncelerini öğrenmektir. Araştırmamızda da en fazla ve en az suç zaptının düzenlendiği köylere gidilerek anket tekniklerinden yüz yüze görüşme yöntemine göre çalışma yapılmıştır. Burada, orman suçları itibarıyle köyler arasındaki farklılığın nedenleri araştırılmaya çalışılmıştır. Anket çalışmasına başlamadan önce köy muhtarı ile diğer köylülere anketin amacı anlatılmış ve güvenleri kazanılmaya çalışılmıştır.

Araştırma için veri toplama aşamasında anket, görüşme(mülakat), gözlem gibi araştırma yöntemlerinin yanısıra hazır bilgilerden yararlanma yöntemine de başvurulmuştur.

Soru kağıtlarının hazırlanması aşamasında ayrıntılı bir araştırma yapılarak elde edilen çeşitli soru kağıtları incelenmiştir. Bu konuda izlenmesi gereken yolun, istenen bilgilerin, kullanılacak soru kağıdının tipinin; soruların kapsamlarının; tiplerinin; soruların kararlaştırılması, soruların kelimeleme dökümü, soru kağıdının denenmesi aşamalarından geçilmesi şeklinde olmasının yararı belirtilmektedir (20).

Hazırlanan soru kağıtlarında öncelikle köyün tanıtımı ile ilgili genel sorular bulunmaktadır. Bu sorular köy için cevaplandıktan sonra özel sorulara yer verilmiştir. Özel sorularla; insanların sahip oldukları arazi miktarı, hayvan miktarı, üretikleri tarımsal ve hayvansal ürünler, ailenin nüfusu, geçim kaynağı, hayvanların nasıl beslendiği, yakacak ve yapacak odunla ilgili dilek ve şikayetleri vb. beyanlarla köylünün sosyo ekonomik yapısı çıkarılmaya çalışılmıştır. Hazırlanan soru kağıtlarıyla Şavşat ilçesi Meşeli köyünde ön denemeler yapıldıktan sonra yeni ilave ve düzeltmeler yapılmış ve anket formuna son şekli verilmiştir.

Örnekleme, her köy için anket uygulanacak hane sayısının, bir başka deyişle örnek büyüklüğünün belirlenmesi aşamasında, köy düzeyinde yapılacak sosyo-ekonomik çalışmalar için hanelerden en az % 10'unun ankete dahil edilmesi şartı (21) dikkate alınarak

gerçekleştirilmiştir. Uygulamada her köyde en az 5 hane ile anket yapılmasına dikkat edilerek, elde edilen bilgilerin güvenilirliği artırılmaya çalışılmıştır (8).

Anket uygulaması aşamasında karşılaşılan önemli sorunlar arasında; anket uygulanacak kişileri bulabilme gücü ilk sırada gelmektedir. Bu sorun, anket çalışmalarını köylülerin toplu olarak birarada bulundukları cuma gününe denk düşürmekle aşilmaya çalışılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Artvin Adliyesindeki Dava Dosyaları

Artvin adliyesinde, 1988-1994 yılları arasında sonuçlanan ve tarafımızdan incelenen orman davası sayısı 654 olup, bunların 589 adedi Kadastro Mahkemesinde, 65 adedi de Suh Ceza Mahkemesinde açılmışlardır.

3.1.1. Kadastro Mahkemesi Dava Dosyaları

Artvin Kadastro Mahkemesindeki davalarının hepsi “Tapulama Tespitine İtiraz ve Tescil” davalarıdır. Açılan davaların % 46.86 (276 Adet)’sı Maliye Hazinesini Temsilen Artvin Defterdarlığı (MHTAD) adına açılmıştır. Bu davaların % 42.65 (126 Adet)’sı OGM lehine sonuçlanırken, % 54.35 (150 Adet)’ı OGM aleyhine sonuçlanmıştır (Tablo 9).

Tablo 9. Artvin Kadastro Mahkemesindeki Davaların Dağılımı

Davalı	Açılan Dava		Orman Sayılan		Orman Sayılmayan	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
MHTAD	276	46.86	126	42.65	150	54.35
ÖZEL SAH.	283	48.04	106	37.46	177	62.54
TÜZEL KİŞ.	30	5.10	10	3.34	20	66.66
TOPLAM	589	100	242	41.09	347	58.91

Açılan davaların % 48.04 (283 Adet)’ü özel şahıslar adına açılırken, % 5.10 (30 Adet)’u da tüzel kişilikler adına açılmıştır. Özel Şahıslar adına açılan davaların % 37.46 (106 Adet)’sı OGM lehine sonuçlanırken, % 62.54 (177 Adet)’ı OGM aleyhine sonuçlanmıştır. Bunların dışında tüzel kişilikler adına açılan davaların % 33.34 (10 Adet)’ü OGM lehine sonuçlanırken, % 66.66 (20 Adet)’sı OGM aleyhine sonuçlanmıştır.

Genel toplam itibariyle, açılan davaların % 41.09 (242 adet)’u OGM lehine sonuçlanırken, % 58.91 (347 Adet)’ı OGM aleyhine sonuçlanmıştır. MHTAD adına açılmış olupda, OGM aleyhine sonuçlanan davalara daha önce Orman olarak tapuya tescil edilmiş

parsellerden 25 adedine açılan davalar da dahildir. Bunlar, incelenen kadastro davalarının % 16.70'ini oluşturmaktadır. Özel şahıslar aleyhine açılan davalardan % 11.30 (20 Adet)'u süresi içinde açılmadığından ilgili mahkeme tatafindan reddedilmiştir.

OGM lehine sonuçlanan davalar sonucu 85 hektarlık arazi orman olarak hazine adına tapuya tescil edilirken, OGM aleyhine sonuçlanan davalar neticesinde 77.8 hektarlık arazi orman dışına çıkartılmıştır. Orman dışına çıkarılan 77.8 ha sahaya, "davacının dava açmakla hukuki yararı bulunmadığından reddine" karar verilen 25 dava dosyasındaki alanlar dahil edilmemiştir. Aynı zamanda Kalburlu köyünde, orman idaresi tarafından açılan 20 adet "Tapulama Tespitine İtiraz ve Tescil" davası, itiraz süresi geçmesi nedeniyle mahkeme tarafından reddedildiğinden, bu parsellere ait alanlar değerlendirme kapsamına alınmamıştır. Ayrıca, 1992 yılında açılan 8 dava "ölü kişi aleyhine dava açılamayacağından" reddedildiğinden burada dikkate alınmamıştır.

1989 yılında sadece Seyitler köyünde 34 adet dava OGM aleyhine sonuçlanırken 3 adet dava da OGM lehine sonuçlanmıştır. En fazla davanın sonuçlandığı yıl olan 1991'de 153 adet dava reddedilirken, 57 adet dava da kabul edilmiştir (Tablo 10). Bu arada 1994 yılı içerisinde sonuçlanan 70 davanın hepsinin orman sayılması dikkat çekicidir.

Tablo 10. Yıllara İtibariyle Sonuçlanan Davaların Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1989	1990	1991	1992	1993	1994	
	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Top.
Ormanlı	—	—	22	15	47	63	10
Seyitler	3	34	3	16	6	52	1
Salkamlı	—	—	—	4	19	1	4
Sümbealtı	—	—	—	—	—	7	11
Dere M.	—	—	—	—	17	—	1
Selçuklu	—	—	—	—	—	—	6
Beyaglu	—	—	—	—	—	10	2
Toplam	3	34	25	31	57	153	12
							512

Not: **Or.:** Orman olarak sonuçlanan davaları, **Ors.:** Orman sayılmayan davaları göstermektedir.

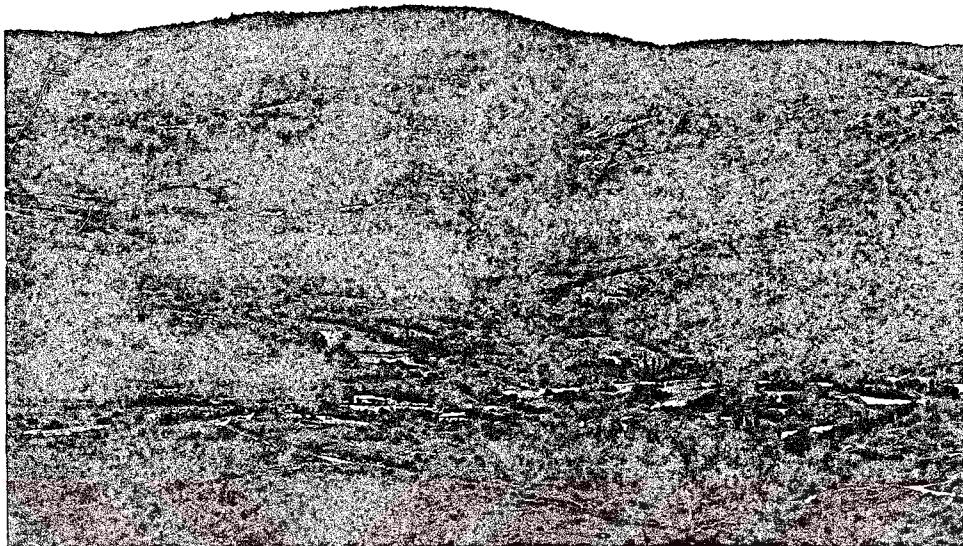
Yukarıdaki tablo incelendiğinde, 1989 yılında sadece Seyitler köyünde 34 adet dava OGM aleyhine sonuçlanırken 3 adet dava da OGM lehine sonuçlanmıştır. En fazla davanın sonuçlandığı yıl olan 1991'de 153 adet dava reddedilirken, 57 adet dava da kabul edilmiştir. Bu arada 1994 yılı içerisinde sonuçlanan 70 davanın hepsinin orman sayılması dikkat çekicidir. Yukarıda listelenen davalara Kalburlu köyünde 1987 yılında açılan ve 1988 yılında

mahkemenin “30 günlük yasal süre geçtikten sonra dava açıldığından” görev yönünden reddine karar verdiği davalar dahil edilmemiştir. Bu davalara, OİM 1995 yılında Asliye Hukuk Mahkemesinde yeniden dava açmıştır. Ayrıca, yargıtaydan bozularak geldiği için yeni esas numarası verilen davalar da burada değerlendirilmemiştir.

Açılan davaların 214 adedi Ormanlı köyündeki parselleri kapsamaktadır. Bunda Ormanlı köyünün ekolojik yapısının etkisi büyktür (Şekil 5). Ormanlı köyü isminden de anlaşılacağı ormanlık alanlarla çevrili, işlenmeyen arazilerin kısa zamanda doğal fidanlarla kaplandığı bir yerdir. Dolayısıyla yerleşim alanlarının hemen bitişliğinde ağaçlık alanlar bulunmaktadır. Amenajman haritalarında bu gibi alanlar orman olarak görüldüğünden orman idaresi tarafından açılan davaların sayısı fazla olmaktadır. Seyitler köyü ise 168 adetle ikinci sırada yer almaktadır (Şekil 6). Ormanlı ve Seyitler köylerinde kadastro çalışmaları 1984 yılında tamamlanmıştır. Bunun yanında Şehitlik köyünde 1981, Salkımlı ve Kalburlu köylerinde 1982, Beşağıl köyünde 1993 ve Sümbüllü köyünde 1991 yılında kadastro çalışmaları tamamlanmıştır (Tablo 11).

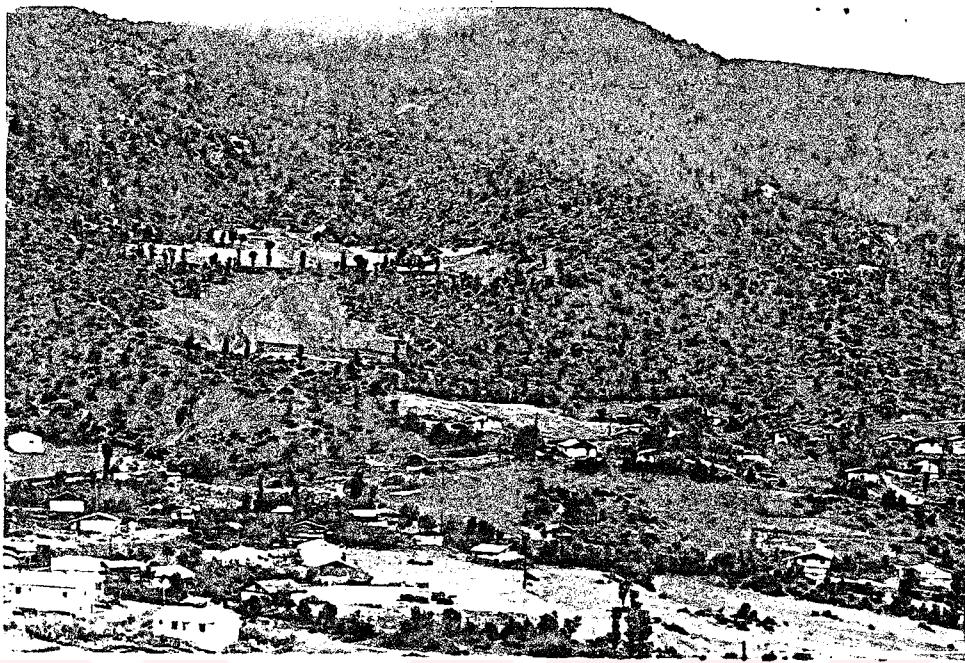
Tablo 11. Araştırma Alanlarında Genel Kadastronun Yapıldığı Yerler

ÇALIŞMANIN YAPILDIĞI ALAN		Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Parsel Sayısı	Yüzölç. (da)	Hazine Adına Tespit Edilen Parsel Sayısı	Yüzölç. (da)
ŞAVSAT	Yeniköy	5/8/1992	31/1/1995	839	1448.50	51	227.61
ARDANUÇ	Merkez	25/4/1986	8/12/1988	1179	3318.00	181	393.00
	Ferhatlı	2/8/1988	30/4/1990	652	4411.00	100	2680.00
	Harmanlı	1/5/1989	12/11/1990	663	3861.00	68	1337.00
	Naldöken	15/4/1987	15/8/1988	449	6580.00	140	5352.00
	Yolüstü	2/5/1988	28/3/1990	705	2884.00	72	1064.00
ARTVIN-Merkez	Beşağıl	9/7/1990	15/2/1993	756	3032.00	35	80.00
	Erenler	1/5/1991	9/3/1994	1419	1487.30	65	700.00
	Sümbüllü	7/5/1990	25/12/1991	1266	2430.00	64	422.00
	Ormanlı	20/8/1982	1/5/1984	843	2328.00	171	648.00
	Şehitlik	1/9/1980	30/4/1981	316	604.50	2	13.00
	Seyitler	4/8/1982	26/3/1984	972	2298.00	111	536.00
	Salkımlı	20/5/1981	4/8/1982	835	1717.00	54	82.00
	Kalburlu	6/4/1981	10/8/1982	1341	825.00	2	1.00
Toplam				12235	37224.30	1116	13535.61

Şekil 5. Ormanlı Köyünden Genel Bir Görünüm

Davaları açıldıkları tarihler itibariyle değerlendirdiğimizde sonuçlanma zamanlarının farklılıklar gösterdiği görülmektedir (Tablo 12). 1991 yılında genelde diğer yıllara nazaran daha fazla davanın sonuçlanmış olduğu dikkati çekmektedir. En fazla dava açılan (248 Adet) 1986 yılındaki dosyaların % 52.02 (129 Adet)'si 1991 yılında sonuçlanırken, % 15.32 (38Adet)'si 1992 yılında sonuçlanmıştır. Açılan dava sayısı itibariyle ikinci sırada gelen 1987 yılındaki davaların da, % 34.73 (58 Adet)'ü 1991 yılında sonuçlanırken, % 22.16 (37 Adet)'sı 1989 yılında, % 19.76 (33 adet)'sı 1992 yılında sonuçlanmıştır. Buradan, 1991 ve 1992 yıllarında adli mekanizmanın diğer yıllara nazaran daha iyi çalıştığı sonucu çıkarılabilir.

Şekil 6. Seyitler Köyünden Genel Bir Görünüm

Tablo 12. Davaların Açıldıkları Tarihler İtibarıyle Sonuçlandıkları Yıllar

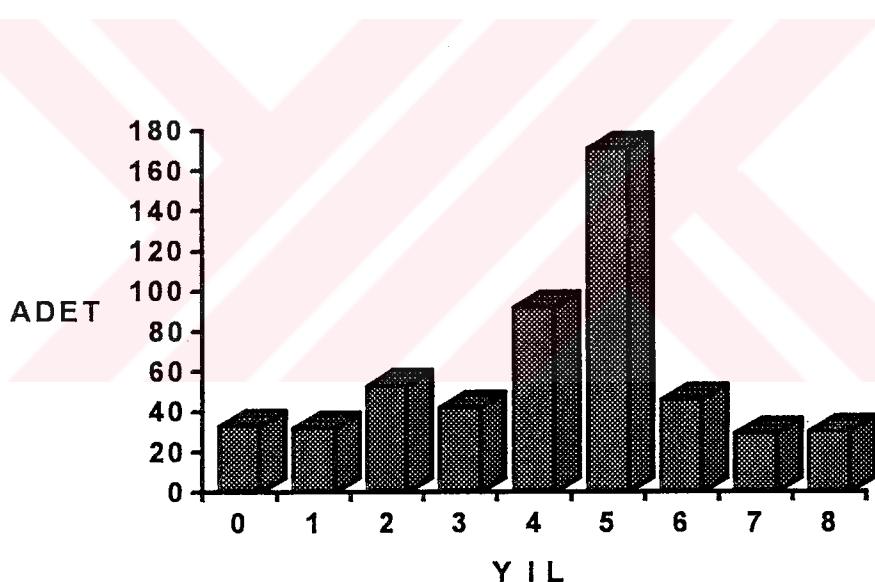
Toplam	1989		1990		1991		1992		1993		1994		
	Dava	Ors.	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Or.	Ors.	Or.
1986	--	--		15	19	81	48	27	11	1	16	--	30
1987	34	3		17	3	52	6	32	1	1	6	--	12
1988	--	--		--	3	--	3	--	--	--	6	--	1
1989	--	--		--	--	1	1	--	--	--	--	3	1
1990	--	--		--	--	4	--	--	--	--	--	4	--
1991	--	--		--	--	17	--	8	1	1	1	--	19
1992	--	--		--	--	--	--	6	--	1	14	--	9
1993	--	--		--	--	--	--	--	--	10	--	4	7
TOPLAM	34	3		32	25	155	58	73	13	4	53	--	78
													298
													230

NOT: **Ors.:** Davalar sonucu orman sayılmayanları, **Or.:** Davalar sonucu orman sayılanları göstermektedir.

Tablo 12'ye 1987 yılında Kalburlu köyünde açılan ve mahkemenin görev yönünden reddine karar verdiği 20 adet dahl edilmemiştir. Aynı zamanda bazı davalar yargıtaydan bozularak geldiğinden yeni esas numarası verilmiş olup, burada bu dosyalar

değerlendirmeye alınmamıştır. Bunun yanında dosyaları birleştirilen davalar da burada dikkate alınmamıştır.

Davalar, sonuçlandıktarı süreler itibariyle değerlendirildiğinde; incelenen davaların % 32.39 (171 Adet)'u açıldığı tarihten 5 yıl sonra sonuçlanırken, % 17.43 (92 Adet)'ü 4 yıl sonra, % 10.04 (53 Adet)'ü 2 yıl sonra, % 8.71 (46Adet)'i 6 yıl sonra, % 7.95 (42 Adet)'i 3 yıl sonra, % 6.25 (33 Adet)'i aynı yıl, % 6.06 (32 Adet)'sı 1 yıl sonra, % 5.68 (30 Adet)'i 8 yıl sonra, % 5.49 (29 Adet)'u 7 yıl sonra sonuçlanmıştır (Şekil 7). Davaların uzun yıllar devam etmesi vatandaşın ormanlara karşı olan tavrını sertleştirmektedir. Uzun süre mahkeme kapılarında davanın neticelenmesini bekleyen vatandaş, artık davayı kazansa da mutlu olmamakta ve ormancılara karşı tepki göstermektedir.

Şekil 7. Davaların Sonuçlanması Süreleri

NOT: Yukarıdaki grafikte “0” ile gösterilen sütun; açıldığı yıl sonuçlanan dava sayısını göstermektedir.

3.1.2. Sulh Ceza Mahkemesi Dava Dosyaları

İnceleme döneminde (1988-1994), Artvin Sulh Ceza Mahkemesinde sonuçlanan ceza davaları toplamı 65 adet olup bunların 51 adedi mahkumiyetle sonuçlanırken, geriye kalan 14 adedi de beraatle sonuçlanmıştır.

Tablo 13. Sulh Ceza Davalarının Genel Durumu

SUÇUN CİNSİ							
KARAR	KEŞME	TASIMA	BULUNDURMA	SƏRF	ACMA	OTTATMA	TOPLAM
MAHKUM	25	10	9	5	1	1	51
BERAAT	4	4	6	—	—	—	14
TOPLAM	29	14	15	5	1	1	65

Tablo 13'den de anlaşıldığı gibi, dava sayısı az olmakla birlikte en fazla kesme suçu ile ilgili dava açılmıştır. Artvin OİM kapsamında düzenlenen suç zabitlarının sayısı azdır. Dolayısıyla ceza mahkemesindeki dava sayısı az olmaktadır. Burada üzerinde durulması gereken bir husus açılmış olan ceza davalarının % 21.54 (14 Adet)'ü suç unsurları olmadığı gerekçesiyle beraatle sonuçlanmasıdır. Mahkemenin bu kararları üzerinde, zabit varaklarında yer alan bilgilerin eksik veya yetersiz oluşunun önemli bir payı bulunmaktadır. Bu, zabitlerin eksiksiz ve doğru tutulması açısından önem taşımaktadır.

Ceza davalarını sonuçlanma süreleri itibarıyle değerlendirdiğimizde; % 46'sı (30 Adet) 2 yıl içinde, % 35'i (23 Adet) 1 yıl içinde, % 14'ü (9 Adet) 3 yıl içinde sonuçlanmaktadır. Davaların sonuçlanma süreleri uzadıkça caydırıcılıkları azalmaktadır. Aynı zamanda suçsuz olan vatandaşların davalar boyunca huzursuz olması da davaların kısa zamanda sonuçlanmasıının önemini ortaya koymaktadır.

3.2. Suç Zabıtları

Orman Muhafaza Memurları Görev Yönetmeliği gereğince, 6831 sayılı kanuna göre yasaklanan fil ve davranışlarda bulunanlar hakkında orman muhafaza memurlarının tutanak düzenleme görev ve yetkileri vardır. Bu tutanaklar suç zabıt varakalarıdır. Artvin OBM bünyesinde Artvin OİM, Şavşat OİM ve Ardanuç OİM'deki suç zabıt varakaları incelenmiştir.

1976-1985 yılları arasında yapılan istatistiklere göre (21), Artvin OBM kesme suçunda (189 Adet/yıl), 24 OBM arasında son sırada yer alırken, taşıma suçunda (51 Adet/yıl) 24., açma suçunda (50 Adet/yıl) 22., yerleşme suçunda (15 Adet/yıl) 21., olatma suçunda (15 Adet/yıl) 24. sırada yer almaktadır. Aynı yıllar arasında Artvin OBM'ne bağlı OİM'deki suçlara bakıldığından, özellikle en fazla işlenen kesme suçlarında Şavşat OİM (76 adet/yıl) ilk sırada yer almaktadır. Yine kesme suçlarında Ardanuç OİM ikinci sırada (28 adet/yıl) yer almaktadır (Tablo 14).

Tablo 14. Orman Suçlarının OİM'lerine Göre Dağılımı (1976-1985)

ADET						
OİM'LERİ	KESME	TAŞIMA	AÇMA	YERLEŞME	OLATMA	TOPLAM
SAYSAT	75.90	45.70	5.50	0.80	7.00	124.9
ARDANUC	27.80	2.90	0.30	0.10	0.70	31.8
BORÇKA	16.60	2.50	2.30	11.30	1.00	49.9
MURGUL	25.50	0.70	1.70	1.30	0.60	29.8
YESİUELI	18.30	3.30	10.80	1.40	3.10	39.4
ARTVIN	9.00	1.30	0.90	0.00	1.60	12.8
ARHAVİ	6.20	0.90	2.90	0.00	1.10	11.1
TOPLAM	189.50	50.50	49.60	14.90	15.10	319.4

3.2.1. Artvin Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtları

Artvin OİM'ndeki sekiz işletme şefliğinde 1986 ile 1994 yılları arasında 230 adet suç zabıtı düzenlenmiştir. Düzenlenen zabıtların yıllar itibarıyle dağılımı aşağıda gösterilmiştir (Tablo 15).

Tablo 15. Artvin OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Dağılımı

İşletmesi	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	<i>Topl.</i>
Artvin	1	3	3	10	3	8	12	7	9	36
Atılı	-		1	1	1	-	-	-	2	6
İlmenier	1	5	1	4	2	2	-	-	-	15
Ortaçay	3	-	-	4	-	-	2	3	-	13
Sarıntaş	8	2	4	5	14	6	11	7	5	64
Tuşluca	-	-	1	1	1	-	-	-	2	6
Ültünceler	2	3	1	4	10	5	14	4	6	49
Zeytinlik	4	2	2	1	1	1	4	-	8	23
Toplam	19	15	13	30	32	25	43	21	32	239

Tablo 15'in incelenmesinden anlaşıldığı gibi, en fazla suç zabtı 62 adet ile Saçinka OİŞ'de düzenlenmiştir. Artvin OİŞ 56 adet ile ikinci sırada yer almaktadır. Atila ve Madenler OİŞ'de inceleme dönemi boyunca 6'shar adet suç zabtı tutulmuştur. En fazla zabıt tutulan yıllar ise, 1992 yılında 43 adet ve 1990 yılında 32 adettir.

3.2.2. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtları

Artvin OBM içerisinde, Şavşat en fazla suçun işlendiği işletme Müdürlüğü durumundadır. İnceleme döneminde toplam 1514 adet suç zaptı düzenlenmiştir. Artvin'de Şavşat OİM, kesme suçunun en fazla işlendiği yerdir. Kesme suçu ve diğer suçlar bakımından Şavşat OİM'nin genel durumu aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 16).

Tablo 16. Şavşat Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtları (1986-1994)

Düzenlenen Zabıtların Suçlara Göre Dağılımı (Adet)

ZYL/T	KESME	SARF	BUL	TAY	TER	ACM	DIĞER	TOP
SAVS.	134 (118)	116	76	60	30	-	18B+30	453
AKDM.	110 (69)	30	12	5	-	1	-	158
MEYD.	76 (67)	16	20	2	1	-	-	113
T.BAŞI	19 (1)	29	22	2	-	1	40	77
VELİK.	241 (187)	72	43	34	-	1	-	381
YAYLA	132 (93)	97	17	82	2	-	-	330
TOPL.	712 (535)	360	190	175	33	3	41	1514

NOT: **O:** Olatma, **B:** Mera biçme nedeniyle düzenlenen zabıtları göstermektedir. Parantez içindeki rakamlar, kesme suçuna dahil edilen faili meçhul zabıtların sayısını göstermektedir.

Şavşat OİM'nde düzenlenen suç zabıtları toplam olarak 1514 adet olup, yukarıdaki tablodan da anlaşıldığına göre en fazla zabıt düzenlenen suç 712 adetle kesme suçudur. Bunu, 360 adetle sarf (kullanma) suçu takip ederken, üçüncü sırada 175 adetle bulundurma nedeniyle düzenlenen zabıtlar gelmektedir. Fakat şunu belirtmek gereklidir ki; kesme suçuya ilgili düzenlenen zabıtların % 75.14 (535)'ünü faili meçhuller oluşturmaktadır. İşletme Müdürlüğü Bölge Şefliği bazında ele alınacak olsa kesme suçu, faili meçhuller dahil en fazla (241 adet) Veliköy bölgesinde işlenmektedir. İkinci sırada Merkez bölgesi (134 adet) yeralırken, üçüncü sırada (132 adet) Yayıla bölgesi gelmektedir. Merkez bölgesi sarf suçunda

birinci sırayı (116 adet) almaktadır. Toplam olarak da Merkez bölgesi 453 adetle en fazla zabıt düzenlenen yer olmaktadır. Faili meçhul düzenlenen zabıtların bütün kesme suçlarına oranı ele alındığında ise, Meydancık bölgesi % 88.16 ile ilk sırada yer alırken, Merkez bölgesi % 88.06 ile ikinci sırada, Veliköy bölgesi ise % 77.59 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

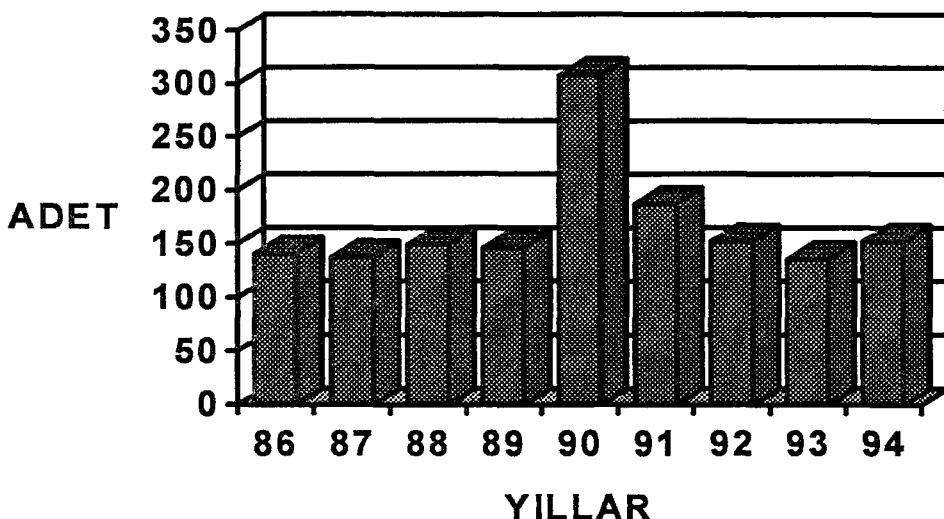
Şavşat OİM’nde incelenen suç zabıtlarının yıllara göre dağılımı ele alındığında, özellikle 1990 yılında daha fazla zabıt tutulmuş olduğu görülmüştür (Tablo 17).

Tablo 17. Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı

İSLENMEŞİ ARDAMASI	YILLAR									
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	TOP
SAVSAT	57	66	21	24	114	61	36	17	57	453
MİYDANCIK	5	4	13	16	43	12	8	4	10	113
TEPEBASI	9	3	9	13	28	9	1	1	4	77
VELİKÖY	20	29	56	32	46	68	44	42	44	381
YALLA	37	23	39	43	37	38	54	46	23	330
TOPLAM	141	138	150	147	308	188	153	136	153	1514

Tablo 17'nin incelenmesinden; en fazla suç zabıtının 308 adetle 1990 yılında düzenlenenliği görülmektedir. İkinci olarak 188 adetle 1991 yılı gelmektedir.

İnceleme döneminde düzenlenen zabıtların % 20.34'ü 1990 yılına, % 12.42'si 1991, % 10.11'i 1994 ve 1992, % 9.90'ı 1988, % 9.71'i 1989, % 9.31'i 1986, % 9.12'si 1987, % 8.98'i de 1993 yıllarına aittir (Şekil 8).

Şekil 8. Şavşat OİM'de Yıllar İtibarıyle Düzenlenen Suç Zabıtlarının Sayısı

3.2.3. Ardanuç Orman İşletme Müdürlüğündeki Suç Zabıtları

Ardanuç Orman işletme Müdürlüğünde 1986 -1994 yılları arasında düzenlenen suç zabit varakalarının sayısı toplam olarak 659 adettir. Bunların bölgelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 18).

Tablo 18. Ardanuç OİŞ'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının İşletme Şefliklerine Göre Dağılımı (1986-1994)

Düzenlenen Suç Zabıtlarının Suçların Cinsine Göre Dağılımı (Adet)								
İşletmesi	Kesme	Sarf	Bulund.	Tasima	Oltat.	Açma	F.Sök.	İptali
Ardanuç	140 (105)	34	29	5	11	3	2	222
K.Mese	123 (71)	67	25	6	1	-	-	222
Ovaçık	38 (25)	7	11	2	-	-	-	58
T.Düzü	78 (61)	23	32	16	3	3	-	155
Toplam	379 (262)	131	97	29	15	6	2	659

NOT: Parantez içindeki rakamlar kesme suçuna dahil edilen faili meşhul suç zabitlarının sayısını göstermektedir.

Ardanuç OİM'nde en fazla işlenen suç, yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı gibi kesme suçu (379 Adet) olup, ikinci sırada sarf(131 Adet) gelmektedir. Üçüncü olarak bulundurma

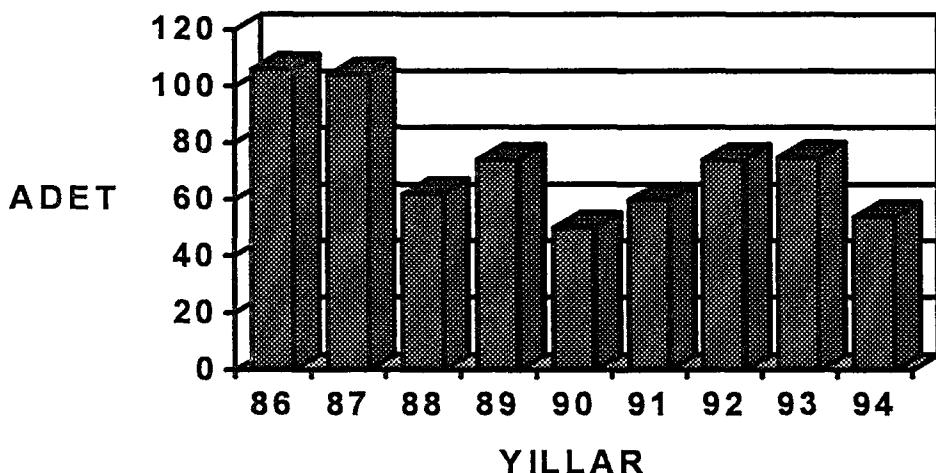
(97Adet) gelmektedir. Taşıma suçu 29 adetle dördüncü sırada yer alırken, 15 adetle olatma beşinci, 6 adetle açma altıncı, 2 adetle fidan sökme son sırada yer almaktadır. Kesme suçlarına dahil edilen faili meçhul zabıtların oranının % 69.12 (262 Adet) olduğu görülmektedir. Kesme suçları % 36.94 (140 Adet) ile en fazla Merkez Bölge Şefliğinde işlenmektedir. İkinci sırada yer alan Karanlık Meşe bölgesinde ise % 32.45 (123 Adet) kesme suçu işlenmektedir. Tepedüzü bölgesi % 20.58 (78 Adet) kesme suçu ile üçüncü sırada yer almaktadır. Faili meçhul suç zabıtlarının kesme suçlarına oranı incelendiğinde, Tepedüzü bölgesi % 78.21 ile ilk sırada yer alırken onu, % 75 ile Merkez bölgesi izlemektedir. Üçüncü sırada yer alan Ovacık bölgesinde bu oran % 65.79 olurken, K.Meşe bölgesinde % 57.72'dir.

Ardanuç OİM'nde en fazla suç zabtı düzenlenen yıl 106 adetle 1986 yılıdır. Bu yıldaki zabıtlar toplam zabıtların % 16.08'ini oluşturmaktadır. Bunu % 15.78'le 1987 yılı izlemektedir. Yine Şavşat OİM'nün aksine 1990 yılı % 7.59'la en az zabıt düzenlenen yıl olmaktadır (Tablo 19).

Tablo 19. Ardanuç OİM'deki Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı

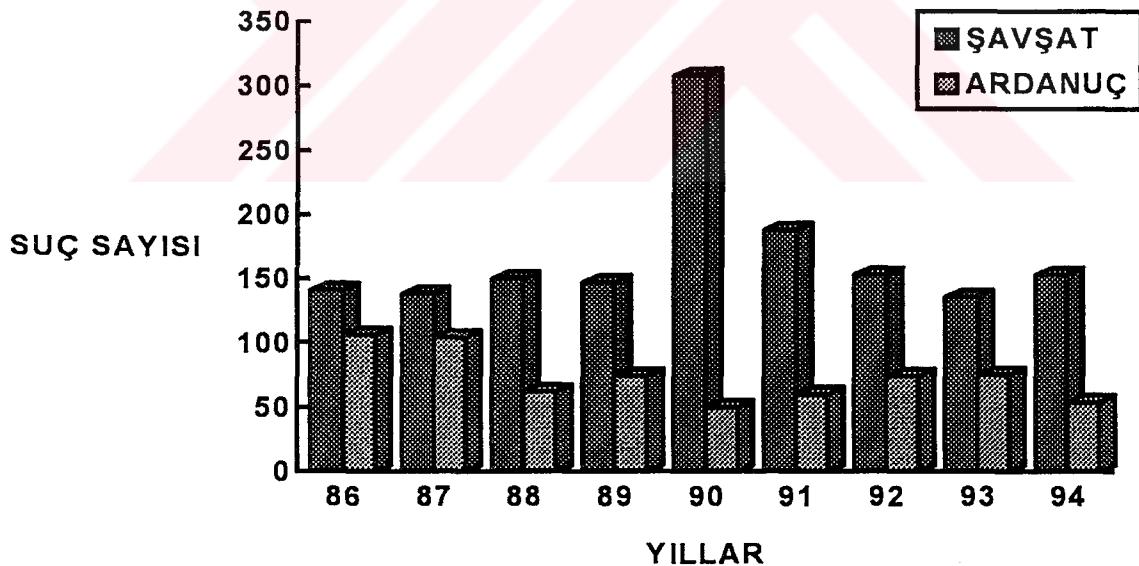
İlçemesi	YILLAR									
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Ardanuç	24	29	16	35	25	22	33	20	21	225
Kar.Meşe	39	32	24	42	11	24	29	33	21	222
Ovacık	10	18	8	6	6	5	3	1	1	53
T.Düzu	33	25	14	21	8	12	9	21	11	154
Toplam	106	104	62	74	50	60	74	75	54	629

Ardanuç OİM'de düzenlenen suç zabıtlarının yıllara göre dağılımının grafiği Şekil 9'da görülmektedir.

Şekil 9. Ardanuç OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı

Birbirine komşu olan Şavşat OİM ve Ardanuç OİM, düzenlenen suç zabıtları bakımından karşılaştırıldığında farklı bir grafik ortaya çıkmaktadır (Şekil 10).

Şekil 10. Şavşat ve Ardanuç OİM'de Yıllara Göre Düzenlenen Suç Zabıtlarının Karşılaştırılması

Grafikten anlaşıldığı gibi Şavşat OİM'de en fazla suç zabtının düzenlendiği yıllar olan 1990-1991 yıllarında Ardanuç OİM'de en az sayıda suç zabtı düzenlenmiştir. Buna karşın Ardanuç OİM'de en fazla suç zabtının düzenlendiği yıllar olan 1986-1987 yıllarında Şavşat OİM'de en az sayıda zabıt düzenlenmiştir.

3.3. Kadastro Çalışmalarının Orman Koruma - Halk İlişkileri Üzerine Etkileri

Tüm Dünyada olduğu gibi Ülkemizde de ormanların korunmasında sınırlarının belirlenmesi çok önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye'de ormanların sınırlandırma işlemleri Orman Kadastro Komisyonlarıca yapılmasına rağmen, komisyonların sayılarının yeterli olmaması sonucu birçok yerde genel kadastronun ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Bu durumda genel kadastro komisyonları tarafından çalışma alanlarındaki orman sınırları geçirilmektedir. Gerek orman kadastro komisyonları ve gerekse genel kadastro komisyonları tarafından geçirilen sınırlara yapılan itirazlar sonucunda açılan davalar yıllarca sürüp gitmektedir. Her iki durumda da davalar sonuçlanana kadar arazinin mülkiyeti bir belirsizlik içinde kalmaktadır. Bu da halkın ormana bakış açısını olumsuz yönde etkilemektedir. Burada orman kadastrosu ve genel kadastronun orman koruma halk ilişkilerini nasıl etkilediği incelenmiştir.

3.3.1. Genel Kadastronun Orman Koruma Halk İlişkileri Üzerine Etkileri

Araştırma alanlarında genel kadastro çalışmalarının yapıldığı yerler Tablo 20'de gösterilmiştir. Bu alanlardan Ardanuç ilçesine bağlı olan köylerdeki 1980-1994 yılları arasında düzenlenmiş olan suç zabitleri çıkartılmıştır. Şavşat Yeniköy'de genel kadastro çalışmaları 1995 yılında bitirildiğinden değerlendirme dışı bırakılmıştır. Artvin Merkezde ise suç zabitleri daha önce verildiği gibi çok az olduğundan sadece Ardanuç'a bağlı köyler incelenmiştir.

Tablo 20. Araştırma Alanlarında Yapılmış Olan Genel Kadastro Çalışmalarına Ait Bilgiler

ÇALIŞMANIN YAPILDIĞI ALAN		Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Parsel Sayısı	Yüzölç. (da)	Hazine Adına Tespit Edilen Parsel Sayısı	Yüzölç. (da)
SAVSAT	Yeniköy	5/8/1992	31/1/1995	839	1448.50	51	227.61
ARDANUÇ	Merkez	25/4/1986	8/12/1988	1179	3318.00	181	393.00
	Ferhatlı	2/8/1988	30/4/1990	652	4411.00	100	2680.00
	Harmanlı	1/5/1989	12/11/1990	663	3861.00	68	1337.00
	Naldöken	15/4/1987	15/8/1988	449	6580.00	140	5352.00
	Yolüstü	2/5/1988	28/3/1990	705	2884.00	72	1064.00
ARTVİN-Merkez	Beşağıl	9/7/1990	15/2/1993	756	3032.00	35	80.00
	Erenler	1/5/1991	9/3/1994	1419	1487.30	65	700.00
	Sümüdü	7/5/1990	25/12/1991	1266	2430.00	64	422.00
	Ormanlı	20/8/1982	1/5/1984	843	2328.00	171	648.00
	Şehitlik	1/9/1980	30/4/1981	316	604.50	2	13.00
	Seyitler	4/8/1982	26/3/1984	972	2298.00	111	536.00
	Salkımlı	20/5/1981	4/8/1982	835	1717.00	54	82.00
	Kalburlu	6/4/1981	10/8/1982	1341	825.00	2	1.00
Toplam				12235	37224.30	1116	13535.61

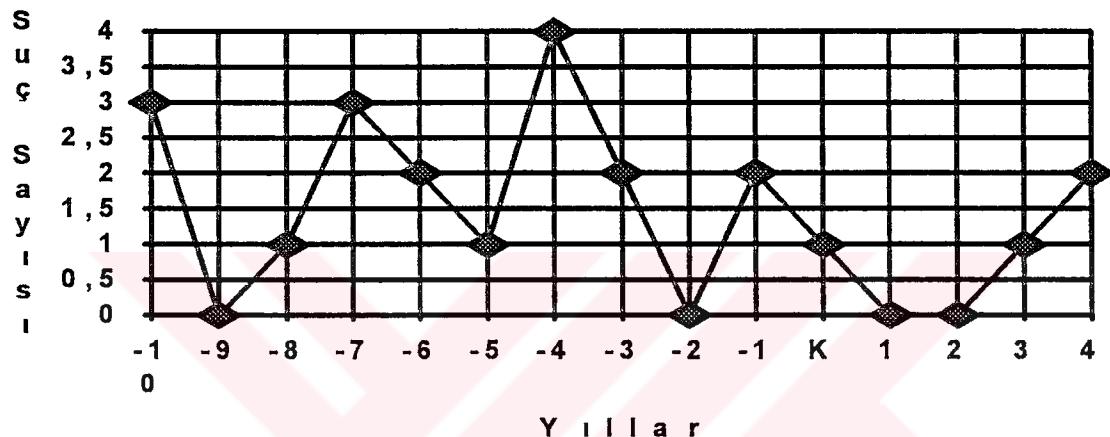
Ardanuç'ta genel kadastro çalışmaları yapılan köyler arasında kadastronun bitiş tarihleri aynı yıla rastlayan Ferhatlı ve Yolüstü köyleri ile Ardanuç Merkez ve Naldöken köyleri birlikte değerlendirilerek orman suçlarıyla ilişkilendirilmiştir.

Tablo 21. Ferhatlı, Yolüstü ve Harmanlı Köylerinin İnceleme Dönemindeki Zabıt Miktarları

	ARDANUÇ	Ferhatlı	Yolüstü	Toplam	Ortalama	Harmanlı
Yıllar	Başlangıç - Bitiş Tarihi	1988 1990	1988 1990	Toplam	1989 1990	
1980	--	6	6	3	--	
1981	--	--	--	--	--	
1982	1	--	1	1	--	
1983	5	1	6	3	--	
1984	1	2	3	2	--	
1985	1	1	2	1	1	
1986	4	3	7	4	--	
1987	--	4	4	2	--	
1988	--	--	--	--	--	
1989	1	2	3	2	--	
1990	1	--	1	1	--	
1991	--	--	--	--	--	
1992	--	--	--	--	--	
1993	1	1	2	1	--	
1994	3	--	3	2	--	
Top.		18	20	38	22	1

Tablo 21'de Ferhatlı, Yolüstü ve Harmanlı köylerinin inceleme dönemi (1980-1994) boyunca düzenlenen zabıt miktarları görülmektedir. İnceleme döneminde sadece bir adet zabıt tutulduğundan Harmanlı köyü değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Şekil 11'de görüldüğü gibiadastro çalışmaları başlamadan önce orman suçları fazla sayıda işlenmekte iken kadastronun başladığı tarihlerde belirgin bir düşüş gözlenmektedir. Kadastronun bittiği tarihlerde bu düşüş devam etmiş ve takip eden iki yıl içinde sıfıra düşmüştür.

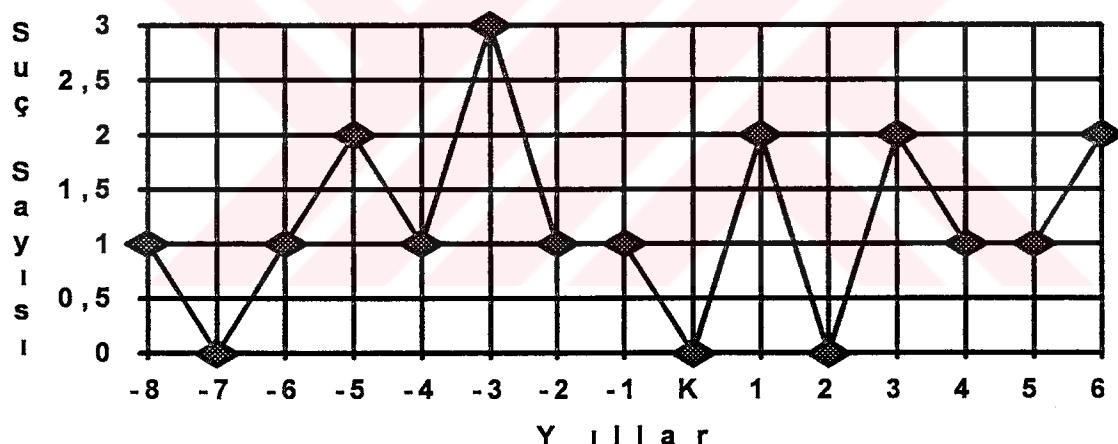
Şekil 11. Ferhatlı ve Yolüstü Köyündeki Orman Suçlarının Kadastro Öncesi ve Sonrası Gelişimi

Ardanuç Merkez ve Naldöken köylerinin inceleme dönemindeki suç zabıtlarının yıllara göre dağılımı Tablo 22'de görülmektedir. Buradaadastro çalışmaları aynı yılda bittiği için köyler birlikte değerlendirilmiştir.

Şekil 12'de görüldüğü gibiadastro çalışmaları başlamadan önce orman suçları fazla miktarda işlenmekte iken, çalışmaların başlangıcından itibaren suç sayılarında bir duraklama ve düşüş gözlenmektedir. Kadastronun bitişinden itibaren tekrar orman suçlarında artış gözlenmektedir.

Tablo 22. Ardanuç Merkez ve Naldöken Köylerinin İnceleme Dönemindeki Zabit Miktarları

Yıllar	ARDANUÇ	Merkez	Naldöken	Toplam	Ortalama
	Başlangıç - Bitiş Tarihi	1986 1988	1987 1988		
1980		1	—	1	1
1981	—	—	—	—	—
1982	1	1	2	1	1
1983	1	2	3	2	2
1984	1	1	2	1	1
1985	5	—	5	3	3
1986	1	1	2	1	1
1987	1	—	1	1	1
1988	—	—	—	—	—
1989	3	—	3	2	2
1990	—	—	—	—	—
1991	2	1	3	2	2
1992	2	—	2	1	1
1993	1	—	1	1	1
1994	4	—	4	2	2
Top.		23	6	29	18

Şekil 12. Ardanuç Merkez ve Naldöken Köylerindeki Orman Suçlarının Kadastro Öncesi ve Sonrası Gelişimi

Şekil 11 ve 12, geneladastro çalışmalarının yapıldığı yıllarda orman suçlarında belirgin bir düşüşün olduğunu fakat çalışmaların bitmesini takip eden yıllarda orman suçlarında artışın başladığını ortaya koymaktadır. Kadastro ekiplerinde çalışanların varlığının ormana yapılan müdahaleleri belli oranda azaltığı ortaya çıkmaktadır. Ortaya

konan bu durum ormanlarda etkin bir koruma yapılarak suçların önemli ölçüde azaltılabilceğini göstermektedir.

3.3.2. Orman Kadastrosunun Orman Koruma Halk İlişkileri Üzerine Etkisi

Araştırma alanları içinde orman kadastrosu sadece Şavşat ilçesinde yapılmıştır (Tablo 23). Kadastro çalışmaları yapılan bu köylerdeki suç zabitleri çıkartılarak kadastro öncesi ve sonrası durum incelenmiştir.

Tablo 23. Şavşat İlçesinde Orman Kadastrosu Yapılan Yerler

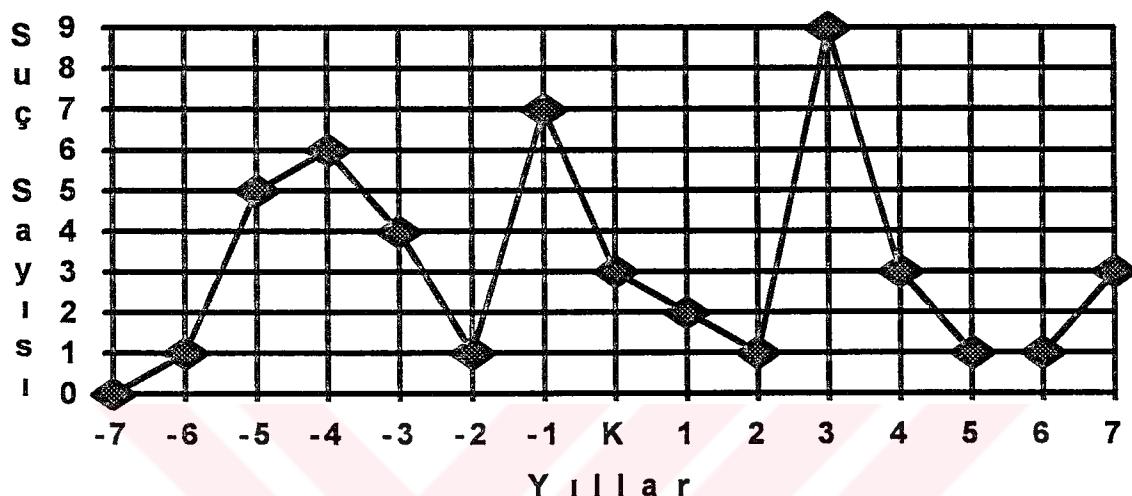
Çalışma Alanı	Başlangıç	Bitiş	Alanı (ha)	2/B Alanı (ha)
Kurudere	18/9/1987	27/9/1987	930.24	—
Düzenli	16/10/1987	18/10/1987	611.73	—
Köprüyüaka	14/9/1987	28/10/1987	354.63	—
Elmalı	8/9/1987	13/9/1987	361.86	2.56
Şavşat	15/7/1987	30/7/1987	811.48	1.38
Toplam			3069.94	3.94

Şavşat ilçesinde orman kadastrosu yapılan yerlerde inceleme döneminde (1980-1994) düzenlenen suç zabitlarının kadastro öncesi ve kadastro sonrası değişimini ortaya koymak için, bütün köylerde kadastro çalışmaları aynı yıl bittiğinden köyler birleştirilerek zabitların ortalaması alınmıştır (Tablo 24).

Tablo 24. Şavşat'ta Orman Kadastrosu Yapılan Yerlerin Suç Zabitlarının Yıllara Göre Dağılımı

Tarih	Merkez	Düzenli	Köprüyüaka	Elmalı	Kurudere	Toplam	Ortalama
1980	—	—	—	—	—	—	—
1981	2	—	—	—	—	2	1
1982	14	—	4	2	1	21	5
1983	14	—	8	4	4	30	6
1984	11	—	—	6	1	18	4
1985	4	—	—	—	—	4	1
1986	34	—	—	—	—	34	7
1987	1	1	9	—	—	11	3
1988	2	1	—	1	3	7	2
1989	2	2	—	—	—	4	1
1990	7	30	1	5	1	44	9
1991	8	1	—	1	3	13	3
1992	2	—	—	1	—	3	1
1993	2	—	—	—	1	3	1
1994	3	—	—	11	—	14	3
Top.	106	35	22	31	14	208	47

Şekil 13'ün incelenmesinden anlaşılacığı gibi, Şavşat'ta orman kadastro çalışmalarının başladığı tarihden önceki suç sayısı, çalışmalarla birlikte azalmaya başlamış ve takip eden iki yıl içinde de minimum düzeylere inmiştir. Bundan sonraki yıl maksimima çıkmasına rağmen daha sonraki yıllarda minimum düzeylere inmiştir.

Şekil 13. Şavşat'ta Orman Suçlarının Orman Kadastrosu Öncesi ve Sonrası Gelişimi

Genel olarak orman kadastro, orman suçlarının azalmasında önemli etkiye sahiptir. Orman köylüsü açısından mülkiyetin belirlenmesi rahatlatıcı bir faktör olmaktadır. Orman kadastro çalışmaları bir ay gibi kısa süreler içerisinde tamamlandığından bu yerlerde komisyonda çalışanların varlığının halkın ormana müdahalesini önlediğinden bahsetmek pek gerçekçi değildir.

3.4. Anket Yapılan Köylerin Değerlendirilmesi

Şavşat OİM'de en fazla zabıt Yayla bölgesinde bulunan Kocabey Köyünde (134 Adet) düzenlenmiştir. Şavşat ilçe merkezine 12 km. uzaklıkta bulunan köyün kenarından Artvin - Ardahan karayolu geçmektedir. Köyün karayoluna uzaklığı 2 km'dir. Hane sayısı 200 olan köyün nüfusu 1990 nüfus sayımına göre 467'dir. Köyde bir ilkokul ve bir de sağlık evi bulunmaktadır. Köy yolu bazen kişileri bir ay kadar ulaşımı kapatmaktadır. Yapılan anket

çalışmasında köylüler, köyün en önemli problemi olarak sulama kanalının TCK tarafından tahrif edildiği halde yapılmamasını göstermişlerdir. Kocabey köyü kışlalarında yeni yeni kullanılmaya başlayan çinko dam örtülüğu (Şekil 14), henüz yaylalarında kullanılmaya başlanmamıştır (Şekil 15).

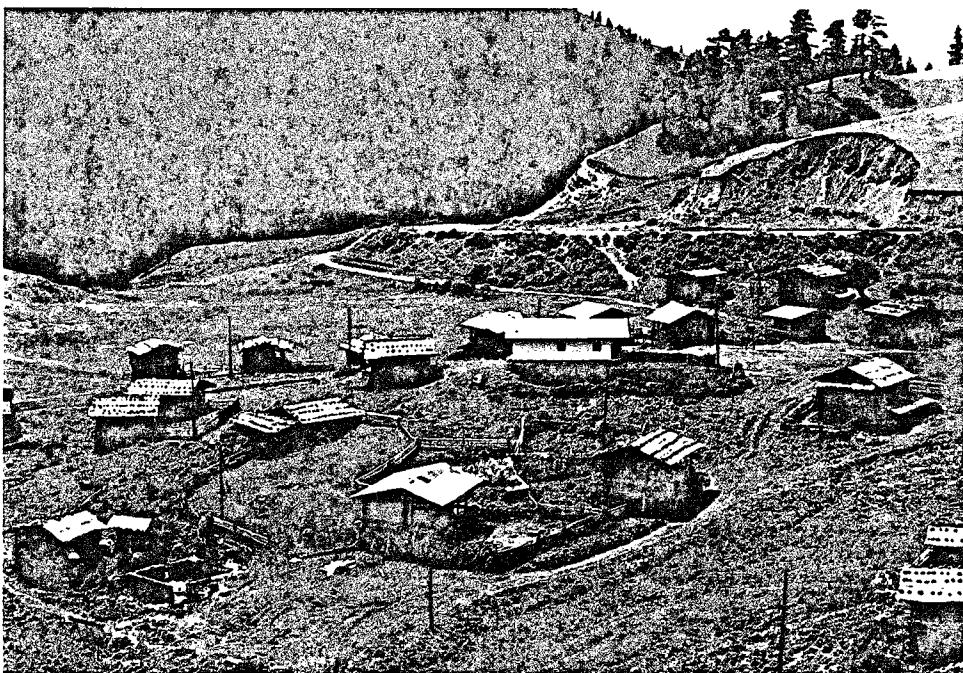
Tablo 25. Kocabey Köyünde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	KESME		SARF		BULUNDURMA		TAŞIMA		TOPLAM	
	Suç Adeeti	Miktar (m ³)	Suç Adeeti	Miktar (m ³)	Suç Adeeti	Miktar (m ³)	Suç Adeeti	Miktar (m ³)	Suç Adeeti	Miktar (m ³)
1986	3	24.408	5	13.203	1	1.084	2	1.110	21	40.605
1987	4	51.810	5	16.044	—	—	2	0.266	9	68.120
1988	12	34.626	1	1.376	—	—	4	4.863	12	61.863
1989	5	23.304	3	5.241	—	—	3	0.761	11	29.306
1990	12	50.160	1	1.965	1	0.126	—	—	14	52.245
1991	7	23.574	3	13.111	1	0.132	1	0.316	12	37.133
1992	11	25.992	3	3.274	5	7.330	8	1.059	27	37.664
1993	7	8.589	1	1.155	2	1.650	2	0.518	12	11.912
1994	6	6.917	1	2.452	—	—	2	0.134	9	9.503
Toplam	72	269.388	23	58.761	10	10.427	29	8.127	134	346.795

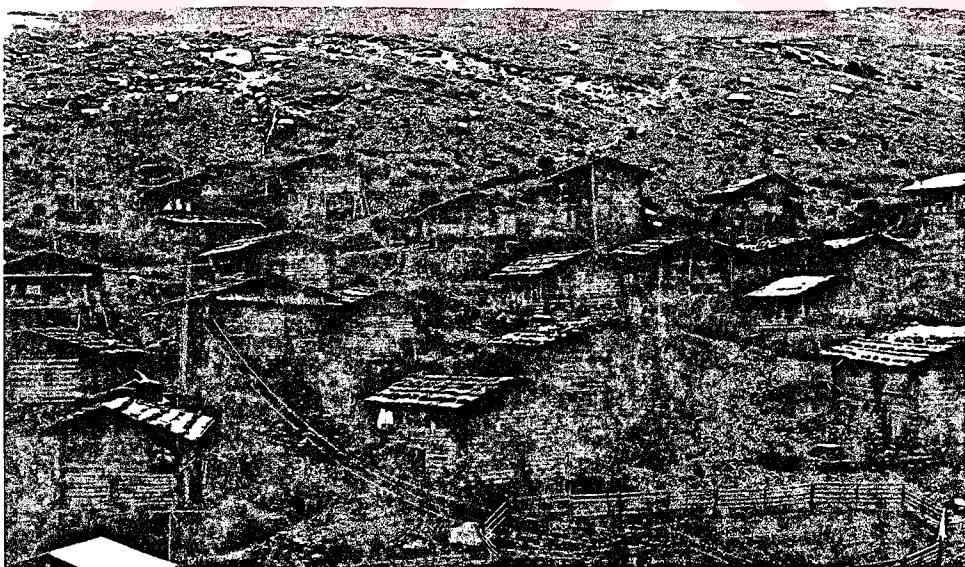
Şavşat'ın genelinde olduğu gibi Kocabey köyünde de kesme suçu 72 adetle ilk sırada gelmektedir. İkinci olarak 29 adetle taşıma suçu gelmektedir, üçüncü sırayı ise 22 adetle kullanma almaktadır (Tablo 25). Kocabey köyünde düzenlenen taşıma suçlarına ait zabıtların 14 adedi, Ardahan'ın ilçelerinden gelen kişilerin atlarla yapmış oldukları kaçakçılık olaylarını içermektedir. Bu kişiler, atların arkalarında bulunan halatlara tomrukları bağlayarak götürmektedirler. Bu şekilde yakalanan emval, toplam taşıma suçlarından yakalanan emvalin % 43 'ünü (3.507 m³) oluşturmaktadır.

Veliköy OİŞ köylerinden Meşeli, düzenlenen suç zabıtları bakımından Şavşat'da ikinci sırada (106 Adet) gelmektedir. Meşeli köyü ilçe merkezine 27 km uzaklıkta bulunmaktadır. Köy toplam olarak 170 haneden oluşmakta olup 1990 nüfus sayımına göre nüfusu 1005 kişiden oluşmaktadır. Köyde bir ilkokul ve bir ebe var fakat sağlık evi bulunmamaktadır.

Köyde içme suyu bulunmaktadır fakat bulanık akmakta ve zor içilmektedir. Köy yolunun bazı yerleri yağmurlu havalarda kapanarak ulaşımda aksamalar meydana gelmektedir. Kış aylarında yol ulaşımı kapansa bile kısa zamanda açılmaktadır. Köyde 1992 yılında 12 ev yandı, bu yanın evler afet işleri kapsamına alınmakla beraber ödenek yokluğu sebebiyle halen yapılmamıştır. Köylülerin hemen hepsi, köyün sulama suyuna ihtiyacı

Şekil 14. Kocabey Köyü Kışlarından Bir Görünüm

Şekil 15. Kocabey Köyü Yaylalarından Bir Görünüm

olduğunu vurgulamakta fakat nüfusun az olması nedeniyle devlet tarafından yapılmadığını belirtmektedirler. Köylüler ayrıca, bahçelerinin etrafını domuzlardan ve diğer hayvanlardan korumak için kullandıkları çeperin yerine dikenli tel kullanmak için kendilerine destek verilmesini istemektedirler. Betonarme ev yapmak için ahşap evlerinin kerestelerini satmalarına izin verilmesini istemektedirler. Buna rağmen uygun yer gösterilmesi durumunda köylerini boşaltabileceklerini de vurgulamaktadır.

Meşeli köyünde düzenlenen suç zabıtlarında ilk sırada 72 adetle kesme suçu gelmektedir. İkinci olarak 19 adetle taşıma suçu gelirken, 12 adetle sarf suçu üçüncü sırada yer almaktadır. En fazla zabıt tutulan yıl 23 adetle 1991 yılı iken, en az zabıt tutulan yıl 4 adetle 1986 yılıdır (Tablo 26).

Tablo 26. Meşeli Köyünde Düzenlenen Zabıtların Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	KESME		SARF		BULUNDURMA		TAŞIMA		TOPLAM	
	Suç Adedi	Miktar (m ²)	Suç Adedi	Miktar (m ²)	Suç Adedi	Miktar (m ²)	Suç Adedi	Miktar (m ²)	Suç Adedi	Miktar (m ²)
1986	2	0.631	1	0.679	—	—	1	0.247	4	7.557
1987	5	22.665	1	1.734	—	—	—	—	6	24.399
1988	3	17.193	5	10.972	—	—	—	—	8	28.163
1989	5	24.455	—	—	—	—	—	—	5	24.455
1990	6	58.646	1	4.982	—	—	3	2.743	10	65.771
1991	13	72.579	—	—	2	5.248	7	3.512	22	81.339
1992	12	52.449	2	4.373	2	1.534	—	—	18	58.519
1993	11	52.203	2	3.459	—	—	—	—	13	55.662
1994	13	68.094	—	—	—	—	8	0.403	21	68.497
Topl.	72	374.473	12	26.102	4	6.762	19	5.907	106	414.466

Kocabey köyü ile Meşeli köyünün kesme suçları aynı sayıda olmakla beraber, kesilen orman emvali Meşeli köyünde çok daha fazladır. Aynı şekilde, Kocabey köyündeki taşıma suçlarından Ardahan'lıların yapmış oldukları kaçakçılığı çıkartacak olursak, Meşeli köyündeki taşıma suçları sayı olarak az olmakla beraber, miktar olarak fazla olduğu dikkati çekmektedir.

Ardanuç OİM'de en fazla suç zabtı düzenlenen yer (40 Adet) Karanlıkmeşe OİŞ'de bulunan Geçitli Köyüdür. Geçitli köyü, ilçe merkezine 22 km uzaklıkta bulunmaktadır ve 70 haneden oluşup 1990 nüfus sayımına göre nüfusu 400 kişiden oluşmaktadır. Köyde bir ilkokul bulunmaktadır. Sağlık memuru veya ebe bulunmamaktadır. Köylülerin de belirttiği

gibi köyün en önemli problemi yoldur. Yağmurlu havalarda köy yolu ulaşımı kapanmaktadır. Çevre köylerin de ilçeye bağlantısını bu yol sağlamaktadır. Aynı zamanda Ardanuç - Ardahan karayolu durumundaki yolda uzun zaman önce yol yapım çalışmaları devam etmektedir. Geçitli köyünde, yörede yaygın olan bütün gövde halindeki ağaçlardan yapılmış evler bulunmaktadır (Şekil 16). Köy içerisinde evler ahşap olmakla beraber yavaş yavaş betonarme evler yapılmaya başlanmıştır (Şekil 17).

Geçitli köyünde düzenlenen suç zabıtları incelediğinde en fazla zabıt 13 adetle 1986 yılında düzenlenmiştir (Tablo 27).

Şekil 16. Geçitli Köyündeki Evlerin Yapısı

Şekil 17. Geçitli Köyünden Genel Bir Görünüm

Tablo 27. Geçitli Köyünde Düzenlenen Zabıtların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	KESME		SARF		BULUNDURMA		TASIMA		TOPLAM	
	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)
1986	3	5.222	4	9.830	7	23.241	—	—	13	43.263
1987	—	—	5	11.912	—	—	1	1.189	6	13.101
1988	—	—	6	12.697	—	—	—	—	6	12.507
1989	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1990	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1992	—	—	3	84.843	—	—	—	—	5	84.843
1993	1	31.657	1	5.783	—	—	—	—	2	37.440
1994	—	—	4	54.829	—	—	—	—	3	54.829
Toplu	4	16.879	21	176.856	7	23.241	1	1.189	40	241.115

Ardanuç OİM'de düzenlenen suç zabıtları bakımından ikinci sırada (38 Adet) yer alan Karanlıkmeşe OİŞ'de bulunan Konaklı köyü, Ardanuç'a 13 km uzaklıkta bulunmakta olup yaklaşık 50 haneden oluşmaktadır ve 1990 nüfus sayımına göre nüfusu 202 kişiden oluşmaktadır. Köyde bulunan İlkokul, öğrenci yetersizliği yüzünden kapatılmış durumdadır. Köyde ebe var fakat sağlık evi yıkılmış olduğundan başkasının evinde kalıyor. Köyün içme

suyu bulunmakla beraber zaman zaman kesilmekte ve iki mahalleye su gitmemektedir. Köy yolu genellikle açık olup, kışın 10-15 gün kadar kapalı kalmaktadır. Köylülere göre, köyün en önemli problemi içme suyunun yetersiz oluşudur. İkinci sırada okulun kapalı oluşunu göstermektedirler. Ayrıca sağlık evinin yeniden yapılmasını istemektedirler.

Konaklı köyünde düzenlenen suç zabitlarının yıllara göre dağılımı incelendiğinde en fazla zabıtın 1992 yılında tutulduğu (9 Adet) anlaşılmaktadır. Düzenlenen suç zabitlarının % 79'unu kesme suçları oluştururken, % 18'ini sarf, % 3'ünü de taşıma suçları oluşturmaktadır (Tablo 28).

Tablo 28. Konaklı Köyünde Düzenlenen Suç Zabitlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	KESME		SARF		BULUNDURMA		TAŞIMA		TOPLAM	
	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)	Suç Adedi	Miktar (m ³)
1986	3	2.137	2	2.461	---	---	---	---	3	4.600
1987	2	2.655	1	3.973	---	---	---	---	3	6.628
1988	2	2.884	---	---	---	---	1	3.750	3	6.634
1989	2	0.692	2	6.624	---	---	---	---	4	7.316
1990	3	14.361	---	---	---	---	---	---	3	14.361
1991	1	4.476	2	8.103	---	---	---	---	3	12.579
1992	9	20.431	---	---	---	---	---	---	9	20.431
1993	3	19.703	---	---	---	---	---	---	3	19.703
1994	5	20.823	---	---	---	---	---	---	5	20.823
Topl.	30	88.362	7	21.163	---	---	1	3.750	38	113.275

Şavşat ve Ardanuç OİM'de suç zabıt varakaları üzerinde yapılan incelemeler neticesinde; Şavşat OİM'de düzenlenen suç zabitlarının sayısı bakımından ilk iki sırayı alan Kocabey ve Meşeli köyleri ile Ardanuç OİM'de ilk iki sırayı alan Geçitli ve Konaklı köylerinde anket çalışmaları yapılmıştır. Bunlara ek olarak en az suç işlenen köylerden Şavşat'ta Kayadibi ve Dereiçi ile Ardanuç'ta Akarsu ve Torbalı köylerinde anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmaları neticesinde, elde edilen bilgilerin bir kısmı daha önce köylerin tanıtımının yapıldığı bölümde verilmiştir. Burada, karşılaşmalı olarak köylerin durumu ortaya konulacaktır. Anket çalışmalarında, Şavşat'ın Kocabey köyünden 20 kişi, Meşeli köyünden 49 kişi, Kayadibi köyünden 17 kişi, Dereiçi köyünden 10 kişi ile, Ardanuç'un Geçitli köyünden 12 kişi, Konaklı köyünden 11 kişi, Akarsu köyünden 7 kişi ve Torbalı köyünden de 7 kişi ile görüşülmüştür.

Anket çalışmaları sırasında köylülere sahip oldukları arazinin miktarı sorulmuştur. Köylerde Tapu - Kadastro çalışmaları yapılmadığından, köylülerin sahip oldukları arazilerin miktarları kesin olarak bilinmemektedir. Ancak köylüler tahmini olarak arazi miktarlarını söyleyebilmektedirler. Buna göre yapılan çalışmalar neticesinde Meşeli köylülerinin % 31'i 21-30 dekar, Kocabey köylülerinin % 45'i 11-20 dekar araziye sahipken, Kayadibi köylülerinin % 47'si 1-10 dekar, Dereiçi köylülerinin % 60'ı 1-10 dekar araziye sahiptir. Aynı şekilde, Geçitli köylülerinin % 41'i 11-20 dekar, Konaklı köylülerinin % 46'sı 21-30 dekar araziye sahipken, Akarsu köylülerinin % 29'u 21-30 ve 50 dekardan fazla, Torbalı köylülerinin ise % 43'ü 1-10 dekar araziye sahiptir (Tablo 29).

Tablo 29. Anket Yapılan Köylerin Arazi Durumu

<i>Köyler</i>	<i>ARAZİ MİKTARI (Dekar)</i>						
	<i>1-10 da</i>	<i>11-20 da</i>	<i>21-30 da</i>	<i>31-40 da</i>	<i>41-50 da</i>	<i>50 ></i>	<i>Toplam</i>
Kocabey	4 %20	9 %45	5 %25	2 %10	--	--	20 %100
Meseli	10 %21	12 %24	15 %31	6 %12	--	6 %12	49 %100
Geçitli	3 %25	5 %41	--	--	2 %17	2 %17	12 %100
Konaklı	3 %27	2 %18	5 %46	1 %9	--	--	11 %100
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Akarsu	--	1 %14	2 %29	1 %14	1 %14	2 %29	7 %100
Torbali	3 %43	2 %29	1 %14	1 %14	--	--	7 %100
Dereiçi	6 %60	3 %30	1 %10	--	--	--	10 %100
Kayadibi	8 %47	4 %23	3 %18	--	2 %12	--	17 %100

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi; köylülerin büyük çoğunluğu 11-30 dekar arasında araziye sahiptirler. Köylüler arasında 40 dekardan fazla araziye sahip olanların oranı oldukça azdır. Hatta Kocabey ve Konaklı köylerinde, anket sonuçlarına göre 40 dekardan fazla araziye sahip kimsenin olmadığı gözükmektedir. Köylülerin hemen hepsi bu arazilerinde, sadece kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri kadar, çoğunlukla patates olmak üzere çok az miktarda da fasulye ve mısır yetiştirebilmektedirler. Sadece Torbalı köyünde diğerlerinden farklı olarak soğan yetiştirmektedir. Üretilen patates miktarı genellikle hane başına 300-500 kg civarındadır. Diğerleri ise çoğunlukla kayda değer miktarlarda olmayıp, bazen 5-10 kg olabilmektedir. Bu ürünler mevcut arazilerin çok azını işgal etmektedir. Türkiye şartlarında 5 kişilik bir ailenin geçinebilmesi için sahip olması gereken arazi miktarı sulu arazilerde 50 da, kuru arazilerde 100 da'dır. Bu bakımdan köyler arasında belirgin bir farklılıktan sözetsmek mümkün değildir. Az orman suçu işlenen köylerdeki arazi miktarı ile

diğer köyler arasında 5-10 da'lık bir fark bulunmaktadır. Bu da diğer köylerin arazi bakımından yeterli halde olduğunu göstermemektedir.

Köylülerin hepsi arazilerinin büyük çoğunluğunu çayırlık olarak kullanmaktadır. Yaklaşık olarak 1 dekarlık araziden 500 kg ot alınabilmektedir. Tablo 26'dan da anlaşıldığı gibi en fazla suç işlenen köylerde, arazi durumuna paralel olarak ot üretimi büyük çoğunlukla 10-15 ton arasında olmaktadır. Buna karşılık en az suç işlenen köylerdeki ot üretimleri 5-10 ton arasında olmaktadır.

Tablo 30. Anket Yapılan Köylerin Çayır Üretimleri

<i>Köyler</i>	<i>ÇAYIR ÜRETİMİ (Ton)</i>							<i>Toplam</i>
	<i>1 - 5</i>	<i>6 - 10</i>	<i>11 - 15</i>	<i>16 - 20</i>	<i>21 - 25</i>	<i>26 - 30</i>	<i>31 ></i>	
Kocahey	3 %15	4 %20	5 %25	6 %30	1 %5	1 %5	--	20 %100
Meşeli	4 %8	15 %31	12 %24	3 %10	5 %10	1 %22	6 %12	48 %97
Getith	3 %25	3 %25	1 %8	1 %8	1 %8	1 %8	2 %17	12 %100
Koraklı	3 %27	3 %46	3 %27	--	--	--	--	11 %100
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Akarsu	5 %71	--	1 %14	1 %14	--	--	--	7 %100
Torbali	7 %100	--	--	--	--	--	--	7 %100
Dereci	10 %100	--	--	--	--	--	--	10 %100
Kayadibi	7 %41	3 %29	1 %6	3 %18	--	--	--	16 %94

Tablo 30'un incelenmesinden de anlaşıldığı gibi 20 tonun üzerinde çayır üreten kişilerin sayısı oldukça azdır. Bu köylerin hepsinde ana geçim kaynağını hayvancılık oluşturmaktadır. Hayvanların besinini kendi arazilerinden hasat ettikleri otlarla karşılamaya çalışıyorlar. Meşeli köyündeki anket çalışmalarına göre köy halkın % 3'ü ot üretimi yapmamaktadır. Anket çalışması yapılan köylerde her aile tarafından inek beslenmektedir. Köy halkı bir yandan ineklerin sütünden faydalananken ailelerinin geçimini sağlamak için de yavrularını büyütüp satmaktadır. Köylerde çoğunlukla 1-6 adet büyükbaş hayvan beslenmektedir. Köy halkı arasında 10 taneden fazla büyükbaş hayvan besleyenlerin sayısı oldukça azdır (Tablo 31). Sadece Akarsu köylülerinin % 44'ü 10-12 adet büyükbaş hayvan beslemektedir.

Tablo 31. Anket Çalışması Yapılan Köylerdeki Büyükbaş Hayvan Durumu

Köyler	Büyükbaş Hayvan Sayısı (Adet)					Toplam
	1 - 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	13 >	
Kocabey	11 %55	5 %25	1 %5	1 %5	2 %10	20 %100
Meseli	20 %41	21 %43	3 %6	—	2 %4	46 %94
Geçitli	4 %33	2 %17	1 %8	1 %8	1 %8	9 %75
Konaklı	3 %27	5 %46	—	1 %9	—	9 %82
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Akarsu	2 %28	—	2 %28	3 %44	—	7 %40
Torbali	1 %14	2 %28	2 %28	—	—	7 %100
Dereci	2 %20	3 %30	2 %20	2 %20	1 %10	10 %100
Kayadibi	1 %6	6 %35	3 %18	3 %18	—	13 %77

Tablo 31'de görüldüğü gibi Meşeli köyündeki halkın % 6'sı, Geçitli köyündekilerin % 25'i, Konaklı köyündekilerin ise % 18'i büyükbaş hayvan beslememektedirler. Ayrıca, Kayadibi köyündeki halkın % 23'ü de büyükbaş hayvan beslememektedir. Bunlardan bir kısmı sadece koyun beslerken, hayvan beslemeyenlerin sayısı oldukça azdır.

Köyler arasında beslenen koyun sayıları bakımından farklılıklar bulunmaktadır. Tablo 32'den de anlaşıldığı gibi, Kocabey köyünde halkın % 25'inin 80 adetten daha fazla koyunu varken, Meşeli köyünde halkın % 20'si 1-20 adet arasında koyun beslemektedir. Konaklı ve Geçitli köyleri de birbirinden farklı durumdadır. Konaklıda halkın % 27'si koyun beslerken, Geçitli köyünde bu oran % 49'dur. En az orman suçu işlenen köylerden Akarsu'da halkın % 42'si koyun beslerken, Dereci'nde bu oran % 30, Kayadibi'nde % 12' dir. Torbalı köyündeki anket çalışmalarında koyun besleyen kişiye rastlanılmamıştır.

Tablo 32. Anket Yapılan Köylerde Beslenen Koyun Durumu

Köyler	Koyun Sayısı (Adet)					Toplam
	1 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 >	
Kocabey	—	2 %10	—	2 %10	5 %25	9 %45
Meseli	10 %20	7 %14	3 %6	—	—	20 %40
Geçitli	1 %8	3 %25	1 %8	—	1 %8	6 %49
Konaklı	—	1 %9	—	1 %9	1 %9	3 %27
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Akarsu	1 %14	—	1 %14	1 %14	—	3 %42
Torbali	—	—	—	—	—	—
Dereci	3 %30	—	—	—	—	3 %30
Kayadibi	1 %6	1 %6	—	—	—	2 %12

İnceleme kapsamına alınan köylerdeki hane nüfuslarına bakıldığındá yine farklılıklar dikkat çekmektedir. Tablo 33'de görülgüğü gibi; Kocabey köyünde hanelerden % 70'i 3-6 kişiden oluşurken, Meşeli köyündeki hanelerin % 43'ü 1-2 kişiden oluşmaktadır. Aynı şekilde Akarsu köyünde hanelerden % 58'i 7-10 kişiden, Torbalı köyünde % 71'i 1-4 kişiden, Dereiçi köyünde % 70'i 3-6 kişiden ve Kayadibi köyünde % 87'si 1-6 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 33. Anket Yapılan Köylerdeki Hane Nüfuslarının Durumu

Köyler	Hane Nüfusu (Kişi)						Toplam
	1 - 2	3 - 4	5 - 6	7 - 8	9 - 10	11 >	
Kocabey	3 %15	7 %35	7 %35	3 %15	--	--	20 %100
Meşeli	21 %43	14 %29	8 %16	4 %8	2 %4	--	49 %100
Geçitli	3 %25	2 %17	2 %17	3 %25	--	2 %17	12 %100
Konaklı	3 %27	2 %18	2 %18	4 %37	--	--	11 %100
*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Akarsu	1 %14	1 %14	--	2 %29	2 %29	1 %14	7 %100
Torbalı	2 %28	3 %43	2 %28	--	--	--	7 %100
Dereiçi	--	2 %20	5 %50	1 %10	2 %20	--	10 %100
Kayadibi	5 %29	5 %29	5 %29	1 %6	1 %6	--	17 %100

Tablo 33'de görüldüğü gibi hane nüfusları 8 kişiden fazla olan ailelerin sayısı oldukça azdır. Konaklı köyünün % 37'sinde hane nüfusları 7-8 kişiden oluşurken, Geçitli köyünün % 25'inde 1-2 kişiden, % 25'inde de 7-8 kişiden oluşmaktadır. En fazla orman suçu işlenen köylerin aksine, en az suç işlenen köylerin hane nüfusları daha kalabalık görünmektedir. Akarsu köyünün % 29'unda hane nüfusları 9-10 kişiden oluşurken, Dereiçi köyünün % 20'sinde hane nüfusları 9-10 kişiden oluşmaktadır.

Yapılan anket çalışmalarında ortaya çıkan tabloya göre, köyler arasında gerek ekonomik, gerekse sosyal ve kültürel açıdan büyük farklar bulunmamaktadır. Orman suçlarının işlenme oranları arasındaki farklılıklar köyler arasındaki ekonomik ve sosyal farklılıklarla açıklamak mümkün değildir. Burada belirlenemeyen bazı faktörlerin etkisinden söz edilebilir. Bunlar orman idarecilerin ve orman muhafaza memurlarının tutum ve davranışlarından kaynaklanabileceği gibi politik olaylardan da kaynaklanabilir.

4. İRDELEME

4.1. Kadastro Çalışmaları

Kadastro çalışmaları ormancılık açısından büyük önem taşımaktadır. Sadece orman kadastrosu değil, aynı zamanda genel kadastro çalışmaları da ormancılığımız açısından üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur. Burada hem genel kadastro uygulamalarından hem de orman kadastrosu uygulamalarından bahsedeceğiz.

4.1.1. 3402 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Kadastro Çalışmaları

3402 Sayılı Kadastro Kanunu uygulamalarının ormancılıkla ilgili olan kısmı burada irdelenenecektir. Araştırmamızın bir parçasını oluşturan dava dosyalarının incelenmesi kısmında; Kadastro davaları, incelenen dosyaların % 90.06'sını oluşturduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, kadastro uygulamalarının orman alanlarının korunmasına ne tür bir etkisinin olduğunu incelenmesi gereği doğmuştur. Kadastro Mahkemesinde açılan davalar, 3402 sayılı kanun çerçevesinde yapılan güncelleştirme çalışmaları neticesindeki tespitlere itiraz niteliğindedir.

Bu çalışmaları yapan kadastro ekipleri iki kadastro teknisyeni, mahalle veya köy muhtarı ile üç bilirkişiden oluşur. Burada sözü edilen bilirkişiler çalışmanın yapılacak mahalle veya köydeki 40 yaşını bitirmiş, kısıtlı veya yüz kızartıcı bir suçtan kesinleşmiş mahkumiyeti bulunmayan kişilerden belirlenmektedir.

Kadastro çalışmaları yapılırken, vatandaşlar arazileri tescil edileceği için çalışmalarla büyük ilgi göstergeler ve bir an önce bitmesini istemektedirler. Mahalli bilirkişiler vatandaşların arazilerini kadastro ekiplerine göstermeye ve bu alanlar kadastro ekiplerince ölçülerek tespitleri yapılmaktadır. Vatandaşlarımız bu çalışmalarla tespit edilen arazilerin artık resmen kendilerine ait olduğunu düşünmektedirler. Kadastro müdürenin, kadastro tutanaklarına göre yapılan tespitlere dayanarak düzenlediği askı cetvellerinin 30 gün süreyle yapılan ilanı aşamasında itirazı olanlar kadastro mahkemesinde dava açmaktadır. İşte bu aşamada, orman idaresi tarafından tespiti yapılan parcellerin bir kısmına orman olduğu gerekçesiyle itiraz edilerek Kadastro Mahkemesinde “Tapulama Tespitine İtiraz ve Tescil Davası” açılmaktadır.

Yaptığımız araştırmaya göre; açılmış olan bu davaların % 41.09'u orman idaresi lehine sonuçlanarak orman olarak tescil edilmiştir. Orman idaresi tarafından açılan davaların % 48.04'ü özel şahıslar aleyhine, % 46.86'sı MHTAD aleyhine ve % 5.10'u da diğer bazı tüzel kişilikler aleyhine açılmıştır. Kadastro çalışmaları sırasında tapu miktar fazlası olarak ölçülen araziler MHTAD adına tespit edilmektedir. Bu gibi hazine arazileri vatandaşlar tarafından kullanılmaktadır. Açılan davalar neticesinde, MHTAD aleyhine açılan davaların % 42.65'i, özel şahıslar adına açılan davaların % 37.46'sı ve diğer bazı tüzel kişilikler adına açılan davaların % 33.34'ü orman sayılan yerler olarak tescil edilmişlerdir.

Bu durumda vatandaşlar; daha önce kendilerinin olan arazilerin orman idaresi tarafından ellerinden alındığını düşünmektedirler, bunun sonucu olarak da ormana ve ormancıya bakış açları değişmektedir. Bunun yanında, açılan davaların sonuçlanma sürelerinin uzun oluşu da orman-halk ilişkileri üzerinde olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Yapılan araştırma neticesinde; 528 adet davanın % 32.39 (171 Adet)'u açıldıkları tarihten 5 yıl sonra sonuçlanırken, % 17.43 (92 Adet)'ü açıldıkları tarihten 4 yıl sonra sonuçlanmıştır. Davaların uzun yıllar devam etmesi vatandaşları biktirmektedir. Uzun süre mahkeme kapılarında davanın neticelenmesini bekleyen vatandaş, artık davayı kazansa da ormancılara olan kızgınlığı geçmemektedir. Bütün bunların sonucu olarak ormanla içe yaşayan köylü vatandaşlar ormana daha fazla müdahalede bulunmaktadır.

Usulsüz müdahalelere belli ölçüde zemin hazırlayan bu durumun en aza indirilmesi gerekmektedir. Bunun için de öncelikle 3402 sayılı kanuna göre yapılan genel kadastro çalışmalarının, günün şartlarına uygun olarak, orman idaresinin itirazlarını en aza indirecek hassasiyetle yapılması temin edilmelidir.

4.1.2. 6831 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Kadastro Çalışmaları

Bir işletmenin veya tesisin tam randımanla çalışabilmesi için herseyden önce üzerinde kurulduğu arazinin güven altına alınması, sınırları ve hukuki durumunun kesinlikle belli olması gerekmektedir. Uzun yıllar (80-100 yıl) sonrası için çeşitli yatırımlar yapılan orman işletmesinin de tam randımanla çalışabilmesi için öncelikle sınırlarının ve arazisinin belirlenmesi son derece önem taşımaktadır.

Türkiye ormanlarının kadastrosunun yapılması işi Orman Kadastro Komisyonlarına verilmiştir. 1993 yılında 200 adet orman kadastro komisyonu kuruluş oluru almış, 111 adet faal komisyon dışında yeni kurulan 89 adet komisyonun 63 adetine personel ataması

yapılmış olup, kuruluşları, araç ve gereçleri tamamlanan 125 komisyon çalışmalarını sürdürmektedir (25).

Ülkemiz için orman kadastro komisyonları sayısı yeterli olmadığı bir gerçektir. Mevcut genel kadastro ekip sayısı 1127, orman kadastro komisyonu sayısı ise 125'tir. Orman kadastro komisyonları, 3402 sayılı kadastro kanununa göre çalışacak olan kadastro ekiblerinin, çalışmalarına başlamadan iki ay önce orman idaresinden istedikleri orman sınırlarının belirlenmesi işini zamanında bitirememektedirler. İki ay içerisinde orman sınırlarını geçirip harita ve belgelerini kadastro ekiblerine teslim edemediklerinden, sınırlar kadastro ekibleri tarafından geçirilmektedir. Bu gibi yerlerde orman idaresi kadastro ekiblerince belirlenen sınırlara itiraz etmektedir. Bu itirazlar sonucu açılan davalar mahkemelerde yıllarca sürüp gitmektedir.

Bugün Türkiye'de bu tür sıkıntıların yaşanmasının nedeni konuya gereken önemin verilmemiş ve konunun içtenlikle benimsenmemiş olmasıdır. Ormancılık çalışmaları arasında orman kadastrosu çalışmalarına bir öncelik tanınmamış ve hatta bu konudaki çalışmalar zaman zaman geri plana atılmıştır. Orman kadastrosu çalışmalarının yürütülmesini aksatan en önemli etkenlerden biri de ülkemizde mülkiyet ve tapulama işlerinin sağlam temellere oturtulmamış olması ve özellikle bu konudaki belgelerin yetersiz bulunmasıdır.

Orman Kadastro Komisyonlarının, gerek sayı ve gerekse modern teçhizat yönünden 3402 sayılı kanuna göre çalışan Genel Kadastro EKİPLERİNİN ihtiyaçlarına cevap verebilecek seviyeye çıkartılmasıyla yukarıda debynlerle açılan davaların en aza indirilmesi sağlanmış olacaktır. Böylelikle, bu çalışmaların orman-halk ilişkileri üzerinde yapmış oldukları olumsuz etkiler önemli oranda azaltılmış olacaktır.

Bütün bunların yanında şunu da belirtmek gerekmektedir ki; orman kadastro komisyonlarının, 6831 sayılı orman kanununa göre belirledikleri orman sınırına, ormanlık alanları da orman dışına çıkarttıkları gerekçesiyle birçok yerde orman teşkilatı itiraz etmektedir. Kadastro komisyonlarının da OGM'nün bir birimi olduğu dikkate alınırsa, aynı teşkilatın iki alt birimi arasında karar birlüğinin ve mutabakatın olması gerekirken uygulamada anlaşmazlıklar olmaktadır. Buradan, orman sınırları belirlenirken yasaların yorumlanması farklılıklar olduğu veya sınırlandırmanın objektif olmadığı ortaya çıkmaktadır. Ormancılık çalışmaları ve ormanlığımızın korunması için bu farklılıkların giderilmesi gerekmektedir.

Avrupa ülkelerinde ve Amerika'da, orman kadastrosu genel kadastro ile birlikte ele alınmış ve birlikte çözümlenmiştir. Bizde olduğu gibi, orman kadastrosu için ayrı ekpler

kurulmamıştır. Gene Avrupa'da olduğu gibi Amerika'da da orman kadastrosunu ormancılar yapmamış, kadastrocular yapmıştır.

Ülkemizde, orman kadastrosu tamamlanmış yerlerdeki tespitlere orman teşkilatının yapmış oldukları itirazlar ile genel kadastro komisyonlarının 3402 sayılı kanunu 4. maddesine göre yapmış oldukları tespitlere itirazlarının alan ve sayı olarak karşılaştırılması için bir araştırmanın yapılması gereklidir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre;

a- Orman kadastro komisyonları ile OİM'lerinin kararlarının, birliktelik arzeder hale getirilmesi şartıyla, mevcut uygulamanın yararlı olup olmayacağı,

b- Orman kadastro komisyonlarıyla kadastro ekiplerinin birleştirilmelerinin yararlı olup olmayacağı,

c- Birleştirilmeleri durumunda, orman alanlarının sınırlarının belirlenmesi aşamasında iki komisyonun birlikte çalışması, bu aşamadan sonra kadastro ekiplerinin kendi çalışmalarına devam etmeleri gibi fikirler tartışılmalıdır.

Şunu belirtmek gerekir ki, sonuç ne olursa olsun Orman teşkilatının yapılan sınırlandırmalarla ilgili tespitlere itiraz hakkının mutlaka saklı tutulması, yani yargı yolunun mutlaka açık olmasının sağlanması gerekmektedir.

4.2. Suç Zabıtları

Yapılan araştırma boyunca 2500'den fazla suç zabıtları incelenmiştir. Bunların bir kısmı değerlendirme dışı bırakılarak 2403 adedi burada ele alınmıştır. Suç zabıtları üzerinde yapılan incelemeler neticesinde; faili meşhul zabitlerin oranının oldukça fazla olduğu dikkat çekmektedir. Diğer suçların faillerinin tespiti kolay olduğundan, kesme suçları içerisindeki faili meşhul zabitlerin oranı Şavşat OİM'de % 75 ve Ardanuç OİM'de % 69 olmaktadır. Bu da şunu göstermektedir ki; Artvin OBM'de en fazla suçun işlendiği OİM olan Şavşat'ta kayıtlara geçen suç zabitleri, düzenlenmiş olan suç zabitlerinin ancak % 25'ini göstermektedir. Bu nedenlerle, Artvin OBM'nün orman suçu işleme oranı bakımından Türkiye'deki yerini tespit edebilmek için, diğer OBM'lerindeki faili meşhul suç zabitlerinin oranlarının ortaya konulacağı bir araştırmanın yapılması gerekmektedir.

Adliye'ye intikal ettirilen suç zabitlerinin bir kısmı zabitlardaki belirsizlikler nedeniyle, hakimler tarafından suç unsurları oluşmadığı gerekçesiyle dikkate alınmamakta ve açılan davalar reddedilmektedir. Bunların önlenmesi için özellikle zabitlarda olay anlatılırken kesin ifadeler kullanılmalıdır.

Sulh Ceza Mahkemesinde açılan davaların % 46'sı açıldıkları tarihten 2 yıl sonra sonuçlanmaktadır. Ceza davalarının sonuçlanma süreleri uzadıkça caydırıcılıkları azaltmaktadır. Bunun yanında suçsuz olan vatandaşlar da uzayan davalarda birlikte huzursuz olmaktadır. Hem suçluların biran önce cezalandırılması hem de suçsuz olan vatandaşların bir an önce temize çıkışları için davaların bir an önce sonuçlandırılması gerekmektedir. Uzayan davalar boyunca, suç işleyen kişilerin ormana müdahalesi devam edecektir. Bu yüzden cezanın biran önce tatbik edilerek, suç işleyebilecek kişilerin engellenmesi sağlanmalıdır.

4.3. Kadastro Çalışmalarının Orman Koruma-Halk İlişkileri Yönünden İrdelenmesi

Yapılan incelemeler neticesinde; çalışma alanında gerek orman kadastrosu ve gerekse genel kadastronun geçtiği köylerde 1980-1994 yılları arasında düzenlenen suç zabitleri karşılaştırılarak kadastro öncesi ve sonrası orman suçlarında ne gibi bir değişme olduğu ortaya konulmuştur.

Orman kadastro çalışmalarının yapıldığı Şavşat'ın Merkez, Düzenli, Elmalı, Köprüyüaka ve Kurudere köylerinde 1980-1994 yılları arasında düzenlenen suç zabitleri incelenmiştir. Orman kadastrosu çalışmaları bütün köylerde aynı yıl (1987) başlayıp bittiğinden, köyler birlikte değerlendirilmiştir. Orman kadastro çalışmalarının yapıldığı tarihte orman suçlarında belirgin bir düşüş olmuştur. Bu düşüş takip eden iki yıl içinde de devam etmiştir. Ancak, üçüncü yılda (1990) Şavşat'ın genelinde gözlenen artış çalışmaların yapıldığı alanlarda da gerçekleşmiştir. Fakat bu yıldan sonra düşüş devam etmiştir. Burada, 1990 yılında tespit edemediğimiz ekstrem bir durumun olduğunu söylemek mümkündür. Genel olarak orman kadastrosunun orman suçlarının azalmasında önemli etkiye sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırma alanında genel kadastro çalışmalarının yapıldığı Ardanuç'a bağlı Ferhatlı, Yolüstü ve Harmanlı köyleri, kadastronun başlangıç ve bitiş tarihleri aynı yillara (1988-1990) rastradığı için birlikte değerlendirilmiştir. Aynı şekilde, Ardanuç Merkez ve Naldöken köyleri de birlikte değerlendirilmiştir. Burada da 1980-1994 yılları arasında düzenlenen suç zabitleri ile kadastro çalışmalarının bittiği tarih öncesi ve sonrası itibarıyle değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde, genel kadastro çalışmalarının yapıldığı yıllarda orman suçlarında belirgin bir düşüşün olduğu fakat çalışmaların bitmesini takip eden yıllarda orman suçlarında artışın başladığı ortaya çıkmaktadır. Bu durum, genel kadastro çalışmalarının yapıldığı dönemlerde köylülerin, kadastroculardan çekinerek ormana daha az müdahalede bulundukları şeklinde açıklanabilir. Bu durum bize, etkin bir koruma yapılarak orman suçlarının önemli ölçüde azaltılabileceğini göstermektedir.

4.4. Orman Köylerinin Sosyo-Ekonominik Yapısının Orman Suçları Yönünden İrdelenmesi

Orman köylülerinin sosyo-ekonomik yapılarının orman suçları ile ilişkilerini araştırmak için inceleme bölgesinde en fazla ve en az orman suçları işlenen köylerde anket çalışması yapılmıştır. Bunun için, Şavşat OİM'de Kocabey, Meşeli, Meşeli ve Kayadibi köyleri ile Ardanuç OİM'de Geçitli, Konaklı, Akarsu ve Torbalı köylerinde yüzeye görüşme metoduyla anket çalışması yapılmıştır.

Yapılan anket çalışmaları neticesinde; en fazla orman suçu işlenen köylerle en az orman suçu işlenen köyler arasında sosyo-ekonomik yönden orman suçu işlemeye neden olacak derecede fark bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Anket yapılan köylerin hemen hepsinde sahip olunan arazi miktarı, gelir düzeyleri, hane nüfusları, beslenen hayvan miktarları ve çayır üretimlerinin birbirine yakın olduğu görülmüştür. Yani, çalışma alanında orman suçlarındaki farklılıklar sadece ekonomik gerekçelerle açıklamak oldukça güç görünmektedir. Bu yüzden, köyler arasında orman suçu işleme oranları açısından oluşan farklılığı diğer bazı etkenlere bağlamak gerekmektedir. Bu da, orman idarecileri ile orman muhafaza memurlarının tutum ve davranışlarından kaynaklanabileceği gibi politik bazı olaylardan da kaynaklanabilir.

Orman köylerinin ortak bazı özellikleri onları orman suçu işlemeye itmektedir. Yukarıda da değinildiği gibi, orman köylülerinin hemen hepsinin gelir düzeyi düşük durumdadır.

Genelde yüksek mıntıkalarda bulunan orman köylerinde en büyük problem ısınmaktadır. Köylerde, özellikle ahşap evlerin kışın ısıtilması için çok fazla miktarda odun tüketilmektedir. Köylü vatandaşlarımızın ekonomik durumları iyi olmadığından ısınmak için odundan başka kaynak kullanamamaktadırlar. Onlar için önemli olan en az masrafla nasıl ısınacaklarıdır. Orman teşkilatının köylülere vermiş olduğu yakacak odunun yeterli olmaması

sonucu kalan odun ihtiyaçlarını ormandan kaçak karşılama yoluna gitmektedirler. Aynı şekilde, yapacak yardım köylülere depolardan verilmektedir. Özellikle depoya uzak olan köyler için nakliyat büyük masraflara neden olmaktadır. Köylüler hem tomruğa hem de nakliyata para vermeden ihtiyaçları olan yapacak odunu da ormandan karşılama yoluna gitmektedirler.

Orman kanununu 31. ve 32. maddelerine göre, kendilerine zati ihtiyaçlar verilecek olan vatandaşlara, kendi ormanlarında istihsal yapılmadığı zamanlarda, istihsal çalışması yapılan daha uzaktaki köylerden ihtiyaç verme yoluna gitmektedirler. Köylüler ise, gösterilen yerlerin uzak oluşu ve nakliyedeki zorluklar nedeniyle ihtiyaçlarını kendi ormanlarından, en azından yakın ormanlardan almak istemektedir. Aksi durumda, ihtiyacı olan yapacak ve yakacak odunu yasası yollarla yakınındaki ormanlardan sağlama yoluna gitmektedirler.

Osmانlı İmparatorluğu'nun ilk zamanlarında, ormanlar hiçbir kayıt ve şartta tabi olmaksızın herkesin faydalananmasına açık tutulmuştur. Ormanların serbestçe faydalansılabılır yerler olarak görülmesi, halk üzerinde bazı gelenek ve göreneklerin oluşmasına neden olmuştur. Bazı vatandaşlarımız hala ormanlardan serbestçe faydalabileceğini düşünmekte ve bunu çoğu zaman kendilerinin doğal haklarıymış gibi görmektedirler.

Günümüzde de insanlarımız arasında "ben yapmazsam başkası yapıyor" düşüncesiyle benzer yaklaşımın olduğunu söylemek mümkündür. Herkesin faydalandığı bir ortamda arka planda kalmaya razı olmamakta, engel olma gibi bir girişimde de bulunmamaktadırlar.

5. SONUÇLAR

Türkiye'de ve Dünya'da, ormanlarda meydana gelen hızlı azalmanın engellenebilmesi için çeşitli koruma ve geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Koruma çalışmalarının temelini, ormana verilen her türlü zararın önlenmesi oluşturmaktadır. Bu konuda yapılabilecek çalışmaların ortaya konması, yeni önerilerin geliştirilmesi ve uygulamaya konulması, ülke geleceği açısından önem taşımaktadır.

Artvin OİM'nün, açmış olduğu davalardan 1988-1994 yılları arasında sonuçlananlarının sayısı 654 olup, bunların 589 adedi Kadastro Mahkemesinde açılmışken, 65 adedi de Sulh Ceza Mahkemesinde açılmıştır. Kadastro mahkemesinde açılan davaların hepsi "Tapulama Tespitine İtiraz ve Tescil" davaları olup, bunların % 41.09 (242 Adet)'u Orman olarak tescil edilmiştir. Açılan davaların % 51.27 (302 Adet)'si orman sayılmayan yer olarak sonuçlanmıştır. Davalar sonucu 85 ha alan orman olarak tescil edilirken, 77.8 ha'lık alan orman dışına çıkartılmıştır. Açılan davaların sonuçlanma süreleri farklılık arzettmekle beraber, %.32.39 (171 Adet) ile davalar en fazla 5 yıl sonra sonuçlanmıştır.

Kadastro mahkemesinde açılan davalar, 3402 sayılı kadastro kanununa göre tapulama çalışması yapan kadastro ekiplerinin yapmış olduğu tespitlere, orman idaresinin ormanlık sahaların özel veya tüzel şahıslar adına tespit edildiği gereğesiyle açılmışlardır. Bu davalar, kadastro ekiplerinin orman sınırını belirlemesinin bir sonucudur. Kadastro davaları ortalama beş yıl gibi uzun bir zaman zarfında sonuçlanmaktadır. Bu durum, davalı durumundaki köylülerin psikolojik yapılarını olumsuz yönde etkilemeye ve orman idaresine karşı bir tavır içine girmektedirler. Orman idaresinin şahsında devletin, arazilerini ellerinden aldığı düşünmektekerler. Açılan davaların % 41'ini vatandaşlar kaybettikinden önemli miktarda maddi zarara da uğramaktadırlar. Kendilerinin bildikleri arazilerini kaybetmeleri yanında mahkeme masraflarını da ödemek zorunda kalıyorlar. Böyle bir durum da orman halk ilişkilerini olumsuz yönde etkilemeye ve halkın ormana düşman hale getirmektedir.

Sulh ceza mahkemesinde açılan davaların 51 adedi mahkumiyetle sonuçlanırken, 14 adedi de beraatle sonuçlanmıştır. Ceza davalarında, muhafaza memurları tarafından tutulan zabıtaların önemi büyüktür. Zabıtlardaki kesin olmayan ifadeler sonucu mahkemeler suç unsurlarının oluşmadığını hükmedip davayı reddetmektedirler.

Artvin OBM'nde en fazla orman suçu Şavşat OİM'nde işlenmektedir. 1986-1994 yılları arasında toplam 1514 adet orman suçu tespit edilmiştir. Bu suçların 712 adedini kesme, 360 adedini kullanma, 190 adedini bulundurma, 175 adedini taşıma suçu

oluşturmaktadır. Kesme suçlarının % 75.14 (535 Adet)'ünü faili meçhul zabıtlar oluşturmaktadır. Şavşat OİM'nde en fazla suç zabıtı 453 adetle Merkez OİŞ'nde düzenlenmiştir. 381 adetle Veliköy OİŞ ikinci, 330 adetle Yayla OİŞ üçüncü, 158 adetle Akdamla OİŞ dördüncü, 115 adetle Meydancık OİŞ beşinci, 77 adetle Tepebaşı OİŞ son sırada yer almaktadır. İnceleme dönemi (1986-1994) boyunca en fazla zabıt 1990 yılında (308 Adet) düzenlenmiştir. Bu, toplam düzenlenen suç zabıtlarının % 20.34'ünü oluşturmaktadır. 1991 yılı % 12.42 (188 Adet) ile ikinci sırada gelmektedir. Şavşat OİM'nde en fazla suç zabıtı Yayla OİŞ'ndeki Kocabey köyü (134 Adet) ile Veliköy OİŞ'ndeki Meşeli köyünde (106 Adet) düzenlenmiştir.

Şavşat OİM'ne komşu olan Ardanuç OİM'ndeki incelemeler neticesinde, Ardanuç'da Şavşat'dan çok daha az suç zabıtı düzenlendiği ortaya çıkmıştır. Ardanuç OİM'nde 1986-1994 yılları arasında düzenlenen suç zabıtı sayısı 684 adettir. Suç zabıtlarının % 55.41 (379 Adet)'ini kesme, % 19.15 (131 Adet)'ini kullanma, % 14.18 (97 Adet)'ini bulundurma, % 4.24 (29 Adet)'ini taşıma, % 2.19 (15 Adet)'ini olatma suçları oluşturmaktadır. En fazla suç zabıtı 224 adetle Merkez OİŞ'nde düzenlenirken, 222 adetle Karanlıkmeşe ikinci, 155 adetle Tepedüzü üçüncü, 58 adetle Ovacık dördüncü sırada yer almaktadır. Ardanuç OİM'nde Şavşat'ın aksine 1990 yılında % 7.59 (50 adet)'la en az zabıt düzenlenirken, en fazla zabıt % 16.08 (106 adet)'le 1986 yılında düzenlenmiştir. 1987 yılı % 15.78 (104 adet)'le ikinci sırada yer almaktadır. Ardanuç OİM'nde en fazla suç zabıtı düzenlenen köylerden; 40 adetle, Karanlıkmeşe OİŞ'ne Bağlı Geçitli köyü ilk sırada yer alırken, yine aynı bölgedeki Konaklı köyü 38 adetle ikinci sırada yer almaktadır.

Artvin OİM, suç zabıtları bakımından üçüncü sırada yer almaktadır. Saçinka OİŞ 62 adetle en fazla zabıt düzenlenen yer durumundadır. İkinci olarak 56 adetle Artvin OİŞ gelmektedir. Atila ve Taşlıca OİŞ'de inceleme dönemi boyunca 6'sar adet suç zabıtı düzenlenmiştir.

Kadastro çalışmalarının öncesi ve sonrası suçların gelişimi incelenmiştir. yapılan incelemeler neticesinde; genel kadastro çalışmalarının yapıldığı yıllarda orman suçlarında belirgin bir düşüşün olduğu, fakat çalışmaların bitmesini takip eden yıllarda orman suçlarında bir artışın olduğu görülmüştür. Bu olayın, kadastro ekiplerinin çalışmaları sırasında köylünün onlardan çekinerek ormana müdahale etmekten kaçınmasından kaynaklandığını söylemek mümkündür. Bu olay bize, etkin bir koruma örgütünün orman suçlarının azalmasında son derece önemli olduğunu göstermektedir. Orman kadastrosu

çalışmaları mülkiyetin belirlenmesi noktasında vatandaşın üzerinde rahatlatıcı bir etki yapmaktadır.

Araştırma kapsamında ele alınarak incelenen yöre köylerindeki vatandaşların gelir düzeyleri oldukça düşük, çoğunluğunun geçimini sağlayacak sürekli bir iş bulunmamaktadır. Bunun yanında aile nüfusları da kalabalık sayılacak durumdadır. Bulundukları şartlar içerisinde, özellikle kış aylarında geçinmelerinin çok zor olduğu anlaşılmaktadır. Buna ilaveten kişilerin yörede, özellikle 1400-1600 m. yükseltideki köylerde soğuk ve çoğu zaman kar altında geçmesiyle yakacak odun problemi ortaya çıkmaktadır. İşletmelerden alınan 10-15 ster yakacak odun, kişilik gereksinimin ancak yarısını karşılamaktadır. Bu özellikler, en fazla orman suçu işlenen köylerle en az orman suçu işlenen köyler arasında önemli miktarda değişmemektedir. Bu durumda, sosyo-ekonomik yapının köylülerin orman suçu işlemleri üzerinde belirleyici etkisinin olduğunu söylemek doğru değildir. Orman köylüsünün suç işlemesinde sosyo-ekonomik yapı yanında diğer faktörlerin de belirleyici etkisi olduğunu söylemek gereklidir. Bunu bir iki nedene bağlamak mümkün görünmemektedir.

6. ÖNERİLER

Türkiye'de ormanların korunması için başta orman suçlarının önlenmesi gerekmektedir. Orman suçlarının önlenmesi için birtakım tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu tedbirlerin başında orman suçlarının işlenmesine neden olan faktörleri ortadan kaldırmak gelmektedir.

Orman suçlarının önlenebilmesi için öncelikle orman-halk ilişkilerinin iyileştirilmesi gerekmektedir. Bunun için, orman-halk ilişkilerini bozan etmenlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Orman-halk ilişkilerini bozan etmenlerden birisi de orman davalarıdır. Gerek genel kadastro ve gerekse orman kadastrosu çalışmalarının bir an önce ve daha az dava açılacak bir objektiflik içinde tamamlanması gerekmektedir.

Ormanlarımızın geleceği için mülkiyet anlaşmazlarının önüne geçilmelidir. Bunun için de bir an önce ormanların kadastrosunun bitirilmesi gerekmektedir. Ormanların kadastrosunun bitirilebilmesi için öncelikle mevcut kadastro komisyonlarının teknik açıdan iyileştirilerek çalışmalarını politik baskılar olmadan sürdürmeleri sağlanmalıdır. Bunun yanında orman kadastro komisyonlarının sayısının artırılarak genel kadastronun taleplerine cevap verebilecek duruma getirilmesi gerekmektedir.

Bazı batı ülkelerinde uygulandığı gibi, orman kadastrosunun genel kadastro içerisinde ele alınıp birlikte yürütülmesinin fayda ve zararları tartışılara, gerekirse birleştirilmesi düşünülmelidir. Bu günü durumun devam etmesi halinde genel kadastro ekiplrine ormancı üyelerin dahil edilmesi sağlanmalıdır.

Ekonomik yönden gelişmesini tamamlamamış toplumlarda, maddi imkansızlıklar yüzünden işlenen suçların önüne geçmek mümkün değildir. Ülkemizin hemen her bölgesinde olduğu gibi araştırma alanında da orman köylüsü ekonomik yönden zayıf durumdadır. Orman suçlarının önlenmesinde diğer tedbirlerle birlikte orman köylüsünün ekonomik yönden kalkındırılması üzerinde de durulmalıdır. Bunun için kanunun öngördüğü gibi yerinde kalkındırılmaları mümkün olan köyler yerinde, yerinde kalkındırılmaları mümkün görülmeyen köyler ise taşınacakları yerlerde kalkındırılmalıdır.

Çalışma sahası içerisindeki köyler özellikle hayvancılık hususunda bilgilendirilmelidir. Hayvan ıslah çalışmaları yapılarak iyi cins hayvan yetiştiriciliği yaygınlaştırılmalıdır. Ayrıca hayvancılık kredileri verilerek köylülerin hayvan beslemeleri özendirilmelidir.

Bölge köylerinin birçoğunda çok çeşitli meyveler yetiştirmekle beraber bunları yeterince değerlendirdikleri söylenemez. Artvin'de kurulacak bir meyve suyu ve marmelat

fabrikasıyla yöre halkına çok büyük ekonomik katkı sağlamak mümkündür. Bunun yanında özellikle orman içi köylerde yetiştirilen meyveler pazarlama imkanları olmadığından çoğu zaman hayvanlara yedirilmektedir. Köylülere meyvelerinin ilaçlanması ve bakımı gibi konularda teknik yardımlar yapılarak meyvecilik geliştirilmelidir. Kooperatifleşmeleri sağlanarak pazarlama imkanları artırılmalıdır.

Bölgelerde arıcılık yaygınlaştırılmalı, bu konuda vatandaşlar bilgilendirilmelidir. Arıcılık teknikleri ile ilgili eğitim çalışmaları yapılmalıdır.

Yörede doğal olarak yetişen Kuşburnu, Kızılcık, Bögürtlen gibi son yıllarda oldukça gelir getiren bitkilerin üretilmesi için çalışmaların bir an önce başlatılması gerekmektedir.

Yöre insanı kültür mantarcılığı hususunda bilgilendirilmeli ve bu konuda örnek alanlarda çalışmalar yapılarak vatandaşların dikkati çekilmelidir.

Ayrıca yörede oldukça fazla şifalı bitkiler bulunmaktadır. Bunların birçoğu yabancı kişiler tarafından toplatılıp çok ucuza satın alınmaktadır. Bunun önlenmesi için yöredeki kültüre alınabilecek şifalı bitkilerin tespit edilip çoğaltıması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

Yöre halkın odun tüketimini azaltmak için ısı yalıtımlı evlerin yapılması konusunda vatandaşlar teşvik edilmeli, bu konuda ahşap evlerin enkazını satarak yeni evler için kaynak temin etmelerine izin verilmelidir. Ayrıca, evlerde kömür kullanımını yaygınlaştmak için vatandaşlara kömür almaları için kolaylıklar sağlanmalı, bu konuda kömür satan kuruluşlarla düşük fiyatla taksitli kömür satışları için görüşülmelidir. Dam örtülüğünde olduğu gibi Orköy’ün bu konuda da çalışmalara başlaması sağlanmalıdır.

Ormandaki kesim artıklarının yakacak olarak değerlendirilmesi mutlaka sağlanmalıdır. Bu konuda vatandaşları teşvik edici yardımında bulunulmalıdır.

Orman köylüsünün tarım amaçlı kullandığı arazilerinin etrafında rüzgar perdesi olarak faydalılabilecek ağaç türlerinin yetiştirilmesi teşvik edilmelidir. Böylece hem tarımsal üretim artırılmış olacak hem de köylünün yakacak ve yapacak odun ihtiyacını kendi kendine karşılaması sağlanmış olacaktır. Bunların olması herseyeden önce mülkiyet problemlerinin çözümlenmesi ile mümkündür.

Türkiye genelinde olduğu gibi araştırma alanında da bazı köylerin yerinde kalkındırılması mümkün değildir. Bu gibi köylerin uygun bölgelerde iskanı sağlanmalıdır. Köyleri başka yerlere nakletmenin ekonomik ve sosyal zorluklarını unutmamak gereklidir. Bu işler sanıldığı kadar kolay olmayabilir. Köylüler bu tür uygulamalara uygun yerler olması halinde sıcak bakmaktadır.

Dağınık mahallelerin bulunduğu köylerde toplu yerleşim merkezleri kurularak hizmetlerin daha kolay ulaşılması sağlanmalıdır.

Özellikle orman köylerindeki okullarda orman ve ağaç sevgisinin öğrencilere aşılanması gerekmektedir. Bu şekilde insanlarda temelden başlayan bir yeşil sevgisi oluşturulmalıdır. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak seminerler düzenlenmeli, yöre halkı da bilgilendirilmelidir.

Orman köylüleri ile olan ilişkilerin sürekli üst düzeyde tutulması gerekmektedir. Orman köylüsü kendisiyle ilgilenildiğini hissetmeli ve kalkınmaları için çalıştığını görmelidir. Orman köylüsü ile ilişkiler konusunda orman fakültelerinde halkla ilişkiler dersi okutulmalıdır.

Ülke genelinde arazi sınıflandırması yapılarak ormanlık alanların, tarım alanlarının ve meraların nerede olması gerektiği belirlenmelidir.

Uzun yıllar süren davalar sonucu mahkeme kararları ile yapılan tapu tescillerinde bazen ormanlık sahaların içerisinde orman dışına çıkarılmış sahalar bulunurken, bazen de bunun tam aksi olmaktadır. Bu gibi durumlarda bütünlüğün sağlanması gerekmektedir. Yani ormanlık alanların içinde kalan tarım alanları ormana, tarım alanları içerisinde kalan ormanlık sahalar ise tarım alanlarına çevrilmelidir. Bu hem ormanlar hem de tarım alanları için önem taşımaktadır.

Bütün bunların yanında ormana yapılacak usulsüz müdahalelerin önlenmesi için koruma örgütünün iyi kurulması gerekmektedir. Genel kadastro çalışmalarının yapıldığı 2-3 yıl içerisinde orman suçlarında görülen azalmanın asıl nedeni bize göre kadastro ekiplerinin çalışma boyunca yörede bulunması ve halkla içice olmasıdır. Vatandaşlar kadastro ekiplerinin bulunduğu ortamda daha az suç işlemektedirler. Bu da bize orman muhafaza memurlarının orman köylüsüyle daha fazla ilişki içinde olması gerektiğini göstermektedir. Yani etkin bir koruma ile orman suçlarında önemli azalmalar olacaktır.

Orman muhafaza memurlarının sayıları artırılmalı ve her türlü teçhizatlarının tamamlanması sağlanmalıdır. Orman muhafaza memurlarının sadece koruma işinde çalıştırılması sağlanmalı, diğer işler için ayrı memurlar alınmalıdır. Toplu koruma ekip sayıları artırılarak sosyal ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir. Maaş, Lojman ve diğer özlük ve sosyal hakları iyileştirilmelidir. Koruma ekiplerinin halkla ilişkiler konusunda eğitilmeleri sağlanmalıdır. Orman muhafaza memurlarının etkinlik alanları mümkün mertebe küçültülmelidir. Ormanların korunmasını sadece orman muhafaza memurlarına bırakmamalı

toplumun her kesimi, her ferdi üzerine düşen görevi yerine getirmelidir, getirmeyenleri uyarmalıdır.

7. KAYNAKLAR

1. Serez, M. ve Eroğlu, M., Orman Koruma Problemleri Üzerine Bazı Öneriler, 1. Ormancılık Şurası, Kasım 1993, Ankara, Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt III, 272-276.
2. Gümüş, C., Ordu Devlet Orman İşletmesinde Orman Suçu İşleme Nedenleri, Yüksek Lisans Tezi, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Trabzon, 1989.
3. OGM, Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1994.
4. DPT., Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara, 1995
5. OGM, Türkiye'de Orman Köylüleri Tarafından Tüketicilerin Yakacak Odun Anketi ve Sonuçları, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1986.
6. Özdonmez, M., Türkiye'de Orman Suçları Nev'ileri, Sebepleri ve Önlenmesi Çareleri Üzerine Araştırmalar, Doktora Tezi, İ.Ü. Orman Fakültesi, İstanbul, 1965.
7. Çanakçıoğlu, H., Orman Koruması, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, İstanbul, 1988
8. Gümüş, C., Amasya Orman Bölge Müdürlüğü'nde Orman Suçlarının Nedenleri, Doktora Tezi, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Trabzon, 1992.
9. Türker, M.F., Maçka Devlet Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlarından Odun Hammaddesinin Yakacak Odun Amacıyla Tüketilmesinin Sosyo-Ekonominik Analizi, Doktora Tezi, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Trabzon, 1992.
10. Köse, S. ve Mısır, M., Orman Kadastro Haritaları İle Kadastro Paftaları Arasındaki Farklılıkların Coğrafi Bilgi Sistemi İle Giderilmesi, 1. Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri Sempozyumu, Ekim 1994, Trabzon, Bildiriler Kitabı, 161-167.
11. Tokmanoğlu, T., Kadastro Tekniklerinin Geliştirilmesi, 1. Ormancılık Şurası, Kasım 1993, Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt III, 538-543.
12. Turan, A., Artvin ve Artvinliler Bursa Rehberi, Öner Ofset ve Tipo Tesisleri, Bursa, 1991.
13. Eryılmaz, A.Y., Gümüş, C., Orman Kadastrosunun Orman Halk İlişkilerine Etkisi, Çevre ve Ormancılık Dergisi, 28-34, 1989.
14. Atalay, I., Tetik, M. ve Yılmaz, Ö., Kuzeydoğu Anadolunun Ekosistemleri, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Teknik Bülteni, 141, 1-154.

15. Güner, S., Tüfekçioğlu A. ve Aslan Z., Artvin Atila Vadisi Milli Parkında Bulunan Ağaç ve Çalı Türlerinin Belirlenmesi ve Bazı Ekolojik Etmenlere Göre Değişimlerinin İncelenmesi, Türk Haritacılığının 100. Yılı Kutlamaları TUJB ve TUFUAB Bilimsel Kongreleri, Mayıs 1995, (Basılıyor).
16. OBM, Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'nün Servet ve Artım Miktarları, Planlama ve Proje Şube Müdürlüğü, Artvin, 1994.
17. OGM, 1994 Yılı Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığı İş Programı, Ankara, 1994.
18. DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımı Sonuçları, Ankara, 1990.
19. Tarım İl Müdürlüğü, 1994 Yılı İstatistikleri, İstatistik Şube Müdürlüğü, Artvin, 1995.
20. Cemalcılar, İ., Pazarlama Araştırması, Eskişehir İ.T.İ.A., 69/35, 1975.
21. Brokensha, D. and Castro, A., Methods of Fact Finding, Wood Fuel Surveys, FAO, Rome, 1983.

8. EKLER

EK 1. Şavşat OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köyler İtibarıyle Dağılımı

Akdamla Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Topl.
İlica	6	8	3	4	17	4	2	16	2	62
Çoraklı	2	-	5	2	4	1	3	-	4	21
Demirkapı	1	1	-	-	3	-	-	2	6	13
Yoncalı	-	-	-	5	2	1	-	1	-	9
Akdamla	-	-	-	-	2	2	-	3	1	8
Çermik	-	3	-	1	-	1	2	1	-	8
Dutlu	1	-	-	1	3	-	-	-	-	5
Şenköy	-	-	-	-	4	-	-	-	1	5
Atalar	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3
Çağlıpınar	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2
Erikli	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Toplam	10	12	10	13	37	9	7	24	15	137

Meydancık Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Zabıtların Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Meydancık	-	3	6	7	23	3	1	3	-	46
Dutlu	-	1	-	5	9	2	1	-	1	19
Mısırlı	2	-	1	3	7	1	-	-	-	14
Balıklı	2	-	6	-	1	2	1	-	1	13
Taşköprü	1	2	-	1	2	1	1	1	-	9
Erikli	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Toplam	5	6	13	16	43	9	4	4	2	102

EK 1. Şavşat OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köyler İtibarıyle Dağılımı

Şavşat Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Zabıtların Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Merkez	68	1	2	2	7	18	2	2	3	105
Yavuzköy	1	7	2	3	18	8	7	-	5	51
Düzenli	-	1	1	2	30	1	-	-	-	34
Kireçli	3	-	2	-	8	6	5	1	8	33
Savaşköy	-	6	7	-	1	6	7	2	1	30
Hanlı	-	6	3	-	7	3	1	2	1	23
Çavdarlı	-	6	6	2	1	1	1	-	3	20
Çamlıca	-	2	-	2	1	2	2	1	9	19
Elmalı	-	-	1	-	5	1	1	-	11	19
Çayağzı	1	3	5	1	1	3	-	-	-	14
Tepeköy	1	4	1	4	2	2	-	1	-	15
Yamaçlı	2	4	2	2	1	2	1	-	-	14
Karaağaç	5	2	1	-	1	-	3	-	2	14
Köprüyüaka	-	9	-	-	1	-	-	-	-	10
Küplüce	1	2	1	-	2	2	-	-	1	9
Armutlu	-	2	-	-	2	-	-	5	-	9
Kurudere	-	-	3	-	1	-	2	-	1	7
Arpalı	-	1	1	-	1	3	-	1	-	7
Susuzköy	1	-	1	-	1	-	-	1	1	5
Kocabey	1	1	1	-	-	-	-	1	-	4
Çiftlikli	-	1	1	1	-	-	1	-	-	4
Köprülü	-	-	-	2	1	-	-	-	-	3
Otluca	-	-	1	-	1	-	1	-	-	3
Ziyaret	-	1	-	-	-	2	-	-	-	3
Yaşarköy	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2
Eskikale	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Toplam	84	61	42	21	94	60	34	17	46	459

EK 1. Şavşat OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köyler İtibarıyle Dağılımı
Tepebaşı Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtların Köylere Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Eskikale	1	-	-	4	6	8	-	-	-	19
Yanıklı	2	-	2	5	6	-	-	-	-	15
Maden	-	-	-	-	11	-	-	-	-	11
Obaköy	-	3	4	-	-	-	-	-	-	7
Çukurköy	3	-	-	-	1	-	-	-	2	6
Tepebaşı	3	-	1	-	2	-	-	-	-	6
Çağlayan	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
Demirci	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Dutlu	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Kayabaşı	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
Dereiçi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Şenocak	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Toplam	9	3	8	12	30	8	1	2	4	77

Yayla Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Kocabev	21	11	16	11	14	11	27	12	9	132
Karaköy	7	4	6	7	4	8	7	20	9	72
Kırazlı	4	7	10	17	14	2	4	2	2	62
A.Koyunlu	-	-	6	1	-	4	6	10	1	28
Y.Koyunlu	6	2	-	3	2	3	2	-	2	20
Yavuzköy	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Toplam	38	24	38	39	34	28	49	44	23	317

Veliköy Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Meşeli	2	6	8	7	10	24	18	9	19	103
Pınarlı	3	14	12	14	12	11	10	11	8	95
Cevizli	2	1	22	-	9	13	5	9	6	67
Veliköy	4	-	8	3	6	12	4	6	9	52
Ciritdüzü	7	3	1	-	4	5	3	2	5	30
Köprülü	3	-	4	1	-	3	1	-	3	15
Yoncalı	1	1	1	4	3	-	2	-	-	12
Yaşarköy	1	-	-	4	-	5	-	-	-	10
Şenköy	-	-	3	-	-	-	1	-	-	4
Kayadibi	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Alabalık	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Toplam	23	25	59	34	45	73	45	37	50	391

EK 2. Ardanuç OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köyler İtibarıyle Dağılımı
Ardanuç Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Sakarya	3	-	1	2	3	7	3	2	2	23
Bağlıca	1	4	2	4	3	1	7	-	1	23
Merkez	1	1	-	3	-	2	2	1	4	14
Soğanlı	-	1	2	-	-	1	2	4	2	12
Ferhatlı	4	-	-	1	1	-	-	1	3	10
İncili	-	-	1	4	1	-	4	-	-	10
Yolüstü	3	5	-	2	-	-	-	1	-	11
Cakıllar	2	2	-	-	-	4	2	1	1	12
A. Irmaklar	-	1	-	2	-	-	-	2	3	8
Konaklı	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Cevizli	-	3	-	1	1	1	1	-	1	8
Kapıköy	-	-	4	-	-	-	-	3	-	7
Geçitli	-	1	-	-	-	-	3	-	-	4
Yolağzı	2	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Aşıklar	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Avcılar	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Gümüşhane	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Hamurlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Kızılçık	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Naldöken	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Y. Irmaklar	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Anaçlı	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2
Çesmeli	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Hisarlı	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
Kutlu	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Tepedüzü	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Torbali	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Yaylacık	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Yokuşlu	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Toplam	23	19	10	23	13	19	28	19	18	172

Ovacık Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Bereket	6	-	1	2	-	2	-	-	-	11
Peynirli	-	7	-	-	-	1	-	-	1	9
Ovacık	2	1	-	-	-	-	-	-	-	3
Meşeköy	-	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Örtülü	-	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Toplam	8	10	5	2		3			1	29

EK 2. Ardanuç OİM'de Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köyler İtibarıyle Dağılımı
Karanlıkmeşe Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Top.
Geçitli	13	6	6	-	-	-	5	2	8	40
Konaklı	5	3	3	4	3	2	9	3	4	36
Güleşköy	1	3	2	3	1	5	1	10	1	27
Boyalı	3	7	2	-	2	-	-	1	3	18
Tütünlük	4	-	-	-	1	2	1	1	2	11
Müezzinler	-	3	-	-	1	2	1	3	-	10
Hamurlu	-	-	2	-	-	4	-	2	2	10
Aşıklar	7	-	-	-	-	1	-	1	-	9
Kızılçık	-	2	3	-	-	1	-	1	-	7
Yolağzı	5	-	-	-	-	2	-	-	-	7
Akarsu	-	1	-	-	-	-	-	4	-	5
Bulanık	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Kaşıkçı	-	-	1	-	-	1	-	-	-	2
Yaylacık	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Toplam	38	26	19	7	8	21	18	28	20	185

Tepedüzü Orman İşletme Şefliğinde Düzenlenen Suç Zabıtlarının Köylere Göre Dağılımı

Köyler	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	Topl.
Bulanık	23	2	3	4	-	1	2	-	2	37
Aydın	3	9	-	3	4	5	2	2	3	27
Tosunlu	-	5	-	3	1	3	2	1	1	16
Zekeriya	-	1	-	-	-	-	-	8	-	9
Ballı	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9
Tepedüzü	2	1	1	-	1	-	1	2	-	8
Geçitli	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Karlı	1	-	-	1	-	-	1	-	4	7
Akarsu	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
A.Koyunlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Aşıklar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Cilalar	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sakarya	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kirazlı	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Tütünlük	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Torbalı	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Toplam	35	18	7	11	7	10	9	22	11	154

EK 3. Araştırma Alanları Ormanlarının Durumu

Artvin OİM'nün Ormanlık Alanları

V E R İ M L İ

V E R İ M S İ Z

İşletmeler	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)
Artvin	709546	14982	---	---	4562	170	6047	---
Atila	918223	13075	---	---	10934	225	---	---
Suçinca	1597380	29521	38880	486	12855	180	11834	---
Madenler	966376	23488	---	---	22578	723	165985	8486
Ortaköy	1926606	34169	---	---	33580	734	35304	---
Taşlıca	3084920	49849	371085	6549	19002	379	---	---
Tütüncüler	854971	16149	5080	64	14852	141	7140	---
Zeytinlik	1170912	26668	---	---	16461	653	91828	4697
Toplam	11228934	207901	415045	7099	134824	3205	318138	13183

Şavşat OİM'nün Ormanlık Alanları

V E R İ M L İ

V E R İ M S İ Z

İşletmeler	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)
Akdamla	833353	20359	---	---	39759	795	20274	405
Şavşat	597244	20218	---	---	55111	1322	---	---
Meydancık	1232516	27500	---	---	33264	726	---	---
Tepebaşı	1234038	28577	---	---	50825	989	32851	---
Yayla	368648	7911	---	---	18135	399	300	6
Veliköy	709617	18792	---	---	29119	583	5086	102
Toplam	4975416	123357	---	---	226213	4814	58511	513

Ardanuç OİM'nün Ormanlık Alanları

V E R İ M L İ

V E R İ M S İ Z

İşletmeler	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)	Servet (m3)	Artım (m3)	Servet (ster)	Artım (ster)
Ardanuç	966837	27516	104900	---	9722	218	157578	---
Ovacık	2450237	40868	17500	---	8763	179	32460	---
K.Meşe	665516	13946	---	---	20260	405	---	---
Tepedüzü	596340	14549	---	---	6060	142	11610	232
Toplam	4678930	96879	122400	---	44805	944	201648	232

Ek 4. Anket Çalışması Yapılan Köylerin Ormanlık ve Genel Alanları

Kocabey Köyü'nün Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Artım (m ³)	Yıllık Artım (m ³)
Lc1	44.0	78.994	2.702	3475.736	118.888	
Lc2	34.0	230.654	6.030	7842.236	205.020	
LGc2	100.0	217.964	5.600	21796.700	560.000	
ÇsLc2	42.0	297.198	5.907	12482.316	248.094	
GLA1	36.5	149.877	3.197	5470.511	116.591	
GLA2	68.0	191.362	5.164	13012.616	351.152	
GLB2	77.5	319.094	6.978	24729.785	540.795	
GLC2	12.0	723.638	7.034	8683.656	84.408	
ÇBL	240.0	10.000	0.201	2400.000	48.240	
ÇBÇs	10.0	10.000	0.160	100.000	1.600	
CBLÇs	240.5	10.000	0.206	2405.000	49.543	
ÇBGL	408.5	10.000	0.210	4085.000	85.785	
ÇBL-ÇBMBt	50.0	4.200	0.072	210.000	3.600	
Toplam	1363.0			106693.556	2.413.716	
Me	1862.5	Ormanlık Alanların ToplAMI	1363.0 hektar			
OT	493.5	Ormansız Alanların ToplAMI	2859.0 hektar			
Z	429.0	Kocabey Köyü'nün Genel Alanı	4222.0 hektar			
İS	74.0					
		Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı	2.143 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti	167.757 m ³			
Toplam	2859.0	Kişi Başına Düşen Yıllık Artım	3.795 m ³			

Kayadibi Köyü'nün Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Artım (m ³)	Yıllık Artım (m ³)
Lb1	3.0	44.184	1.780	132.552	5.340	
Lb2	4.0	150.371	5.030	601.484	20.120	
LGc1	2.5	94.188	2.920	235.470	7.300	
CBL	94.0	10.000	0.199	940.000	18.706	
Toplam	103.5			1909.506	51.466	
Z	463.5	Ormanlık Alanların ToplAMI	103.5 hektar			
İS	36.0	Ormansız Alanların ToplAMI	616.0 hektar			
OT	116.5	Kayadibi Köyü'nün Genel Alanı	719.5 hektar			
Toplam	616.0	Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı	0.192 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti Miktarı	3.536 m ³			
		Kişi Başına Düşen Yıllık Artım Miktarı	0.095 m ³			

EK 4. Anket Çalışması Yapılan Köylerin Ormanlık ve Genel Alanları

Meşeli Köyüne Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lb1	22.5	44.184	1.780	994.140	40.050
Lb2	20.5	150.371	5.030	3082.606	103.115
Lb3	26.0	249.443	7.893	6485.518	205.218
Lc1	18.0	99.438	2.291	1789.884	41.238
Lc2	230.0	262.408	6.691	60353.840	1538.930
Lc3	50.0	388.345	8.090	19417.250	404.500
LÇsc1	13.5	94.188	2.920	1271.5538	39.42
LÇsc2	306.5	219.274	5.583	67207.481	1711.190
LGc1	43.0	94.188	2.920	4050.084	125.56
LGc2	78.0	245.681	6.491	19163.118	506.298
LGÇsc2	32.5	170.796	5.665	5550.850	184.113
Çsc2	43.0	168.875	4.011	7261.625	172.473
ÇsLc2	32.0	198.606	4.738	6355.392	151.616
ÇsGc2	12.0	219.502	5.580	2634.024	66.960
GLB2	81.0	349.086	9.117	28275.966	738.478
GCsB2	37.5	350.516	7.956	13144.350	298.3550
GCsC2	34.5	687.652	10.348	23723.994	357.006
GLCsA2	15.5	177.829	5.328	2756.350	82.584
ÇBL	218.0	10.000	0.199	2180.000	43.382
ÇBCs	83.5	10.000	0.201	835.000	16.784
ÇBG	93.0	10.000	0.199	930.000	18.507
Toplam	1501.0			281149.602	6923.819
Me	73.0	Ormanlık Alanlarının Toplamı 1501.0 hektar			
OT	283.0	Ormansız Alanların Toplamı 864.5 hektar			
Z	461.0	Meşeli Köyüne Genel Alanı 2365.5 hektar			
İS	42.0				
Sü	5.5	Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı 2.774 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağac Serveti Miktarı 519.685 m ³			
Toplam	864.5	Kişi Başına Düşen Yıllık Artım Miktarı 12.798 m ³			

EK 4. Anket Çalışması Yapılan Köylerin Ormanlık ve Genel Alanları

Dereici Köyüne Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lbc2	78.5	165.483	4.418	12990.415	346.813
LÇsb2	33.0	145.448	4.436	4799.784	146.388
LGbc3	7.5	229.938	6.248	1724.535	46.860
GLA5	44.0	225.74	7.755	9932.560	341.220
ÇBÇs	119.5	5.000	0.202	597.550	24.139
ÇBMBt	726.0	5.000	0.202	3630.000	146.652
ÇBGMBt	5.0	9.000	0.165	45.000	0.825
ÇBLMBt	470.0	7.000	0.135	3290.000	63.450
Toplam	1771.0			43010.204	1267.78
Z	73.0	Ormanlık Alanlarının Toplamı	1771.0 hektar		
OT	66.0	Ormansız Alanların Toplamı	143.5 hektar		
İS	4.5	Dereici Köyüne Genel Alanı	1914.5 hektar		
Toplam	143.5	Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı	3.784 ha		
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti Miktarı	91.902 m ³		
		Kişi Başına Düşen Yıllık Artım Miktarı	2.709 m ³		

Torbalı Köyüne Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lb1	5.5	68.543	2.013	376.987	11.071
ÇBKBt	226.5	5.000	0.100	1132.5	22.65
Toplam	232.0			1509.487	33.721
		Ormanlık Alanlarının Toplamı	232.0 hektar		
Z	53.0	Ormansız Alanların Toplamı	53.0 hektar		
		Torbalı Köyüne Genel Alanı	285.0 hektar		
Toplam	53.0	Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı	1.70 ha		
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti	22.036 m ³		
		Kişi Başına Düşen Yıllık Artım	0.246 m ³		

EK 4. Anket Çalışması Yapılan Köylerin Ormanlık ve Genel Alanları

Konaklı Köyüniin Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lc1	18.0	193.913	2.814	3490.434	50.652
Lc2	104.0	237.821	5.136	24733.384	534.144
Lb1	5.5	68.543	2.013	376.987	11.072
Lb2	2.0	115.284	3.148	230.658	6.296
Lb3	3.5	185.681	6.682	649.884	23.387
Ld2	41.5	379.906	5.424	15766.099	225.096
LGc2	250.0	279.527	4.554	69881.750	1138.5
LÇsbc2	72.5	189.333	4.859	13726.642	352.276
GLC2	23.5	296.074	4.772	6957.733	112.142
ÇsLc2	36.0	196.231	4.141	7064.316	149.076
ÇBL	18.5	8.000	0.150	148.000	2.775
ÇBLÇs	3.5	10.000	0.250	35.000	0.875
LÇs0	14.5	--	--	--	--
LÇsa-0	26.5	--	--	--	--
Toplam	619.5			143060.797	1468.934
Me	1897.0	Ormanlık Alanların ToplAMI 619.5 hektar			
OT	17.0	Ormansız Alanların ToplAMI 1944.5 hektar			
Z	30.5	Konaklı Köyüniin Genel Alanı 2564.0 hektar			
		Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı 3.07 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti 708.222 m ³			
Toplam	1944.5	Kişi Başına Düşen Yıllık Artım 7.272 m ³			

Akarsu Köyüniin Ormanlık ve Genel Alanları

Meşcere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lb1	20.0	68.543	2.013	1370.860	40.260
LÇsbc2	4.5	189.333	4.859	851.985	21.866
ÇBL	80.5	8.000	0.150	644.000	12.075
ÇBKBt	88.5	5.000	0.100	442.500	8.850
Toplam	200.0			3309.35	83.051
OT	3.5	Ormanlık Alanların ToplAMI 200 hektar			
Z	71.0	Ormansız Alanların ToplAMI 74.5 hektar			
		Akarsu Köyüniin Genel Alanı 274.5 hektar			
		Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı 0.97 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti 15.987 m ³			
Toplam	74.5	Kişi Başına Düşen Yıllık Artım 0.401 m ³			

EK 4. Anket Çalışması Yapılan Köylerin Ormanlık ve Genel Alanları

Geçitli Köyünün Ormanlık ve Genel Alanları

Mesçere Tipi	Gerçek Saha (ha)	Hektardaki Servet (m ³)	Hektardaki Yıllık Artım (m ³)	Toplam Servet (m ³)	Toplam Yıllık Artım (m ³)
Lb1	42.5	68.543	2.013	2913.075	85.545
Lb2	25.5	115.284	3.148	2939.740	80.270
Lc1	116.0	193.913	2.814	22493.910	326.420
Lc2	16.5	237.821	5.136	3924.045	84.740
Ld2	75.0	379.906	5.424	28492.950	406.800
LGc2	52.0	279.527	4.554	14534.40	236.810
LÇsbc2	19.0	189.333	4.859	3597.330	92.320
ÇsLc1	36.5	149.867	2.408	5470.145	87.885
ÇsLc2	32.5	196.231	4.141	6377.505	93.165
GLC2	18.5	296.074	4.772	5477.370	88.280
ÇBL	20.5	8.000	0.150	164.000	3.080
ÇBÇs	10.5	10.000	0.250	105.000	2.630
ÇBKBt	89.5	5.000	0.100	447.500	8.950
Toplam	565.5			96937.485	1596.910
Me	3703.5	Ormanlık Alanlarının Toplamı 565.55 hektar			
OT	75.0	Ormansız Alanların Toplamı 3843.5 hektar			
Z	21.5	Geçitli Köyünün Genel Alanı 4409.0 hektar			
İS	43.5				
		Kişi Başına Düşen Ormanlık Alan Miktarı 1.410 ha			
		Kişi Başına Düşen Ağaç Serveti Miktarı 242.374 m ³			
Toplam	3843.5	Kişi Başına Düşen Yıllık Artım Miktarı 3.992 m ³			

9. ÖZGEÇMİŞ

23 Ekim 1970 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'da tamamladı. 1988 yılında, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümünü kazandı.

1992 yılında "Orman Mühendisi" olarak mezun oldu. Aynı yıl K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine hak kazandı. 1994 yılında Kafkas Üniversitesi Artvin Orman Fakültesinde Orman Entomolojisi ve Koruma Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. İngilizce bilen Bülent SAĞLAM halen aynı görevi sürdürmektedir.